

ગણિત-પર્યાવરણ

શિક્ષક અને વાલી માટે અલગથી
શિક્ષક-આવૃત્તિ તૈયાર કરવામાં આવી છે,
જેનો ઉપયોગ અવશ્ય કરશો.

જૂજળ

ધોરણ ૨ (દ્વિતીય સત્ર)

પ્રતિજ્ઞાપત્ર

ભારત મારો દેશ છે.
બધાં ભારતીયો મારાં ભાઈબહેન છે.
હું મારા દેશને ચાહું છું અને તેના સમૃદ્ધ અને
વૈવિધ્યપૂર્ણ વારસાનો મને ગર્વ છે.
હું સદાય તેને લાયક બનવા પ્રયત્ન કરીશ.
હું મારાં માતાપિતા, શિક્ષકો અને વડીલો પ્રત્યે આદર રાખીશ
અને દરેક જણ સાથે સભ્યતાથી વર્તીશ.
હું મારા દેશ અને દેશબાંધવોને મારી નિષ્ઠા અર્પું છું.
તેમના કલ્યાણ અને સમૃદ્ધિમાં જ મારું સુખ રહ્યું છે.

રાજ્ય સરકારની વિનામૂલ્યે યોજના હેઠળનું પુસ્તક

વિદ્યાર્થીનું નામ : _____
શાળાનું નામ : _____
વર્ગ : _____ રોલ નંબર : _____

ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ
'વિદ્યાયન', સેક્ટર ૧૦-એ, ગાંધીનગર - ૩૮૨૦૧૦

© ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર

આ પાઠ્યપુસ્તકના સર્વ હક ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળને હસ્તક છે.
આ પાઠ્યપુસ્તકનો કોઈ પણ ભાગ કોઈ પણ રૂપમાં ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળના નિયામકની લેખિત પરવાનગી વગર પ્રકાશિત કરી શકાશે નહિ.

લેખન-સંપાદન (SRG)

શ્રી યાદ્વા સપાટવાલા
શ્રી ભાવેશ પંડ્યા
શ્રી રાકેશ પટેલ
શ્રી કેતન વ્યાસ
શ્રી સોનુ ગોહેલ
શ્રી હર્ષવી પટેલ
શ્રી રાધા યાદવ
શ્રી રમેશ ઠક્કર

સમીક્ષા

શ્રી રૂપેશભાઈ ભાટિયા
શ્રી એમ.એસ. જાજલ
ડૉ. કાનજીભાઈ વી. પટેલ
શ્રી ભક્તિભાઈ પટેલ
શ્રી જયકૃષ્ણ એન. ભટ્ટ
શ્રી બચુભાઈ રાવલ

ભાષાશુદ્ધિ

શ્રી ઓ. બી. દવે

ચિત્રાંકન

શિલ્પ ગ્રાફિક્સ

સંયોજન

શ્રી આશિષ એચ. બોરીસાગર
(વિષય-સંયોજક : ગણિત)

નિર્માણ-આયોજન

શ્રી સી. ડી. પંડ્યા
(નાયબ નિયામક : શૈક્ષણિક)

મુદ્રણ-આયોજન

શ્રી હરેશ એસ. લીખાચીયા
(નાયબ નિયામક : ઉત્પાદન)

પ્રસ્તાવના

NCF-2005 તેમજ RTE-2009ને ધ્યાનમાં રાખીને દેશમાં પ્રાથમિક શિક્ષણનાં અભ્યાસક્રમ, પાઠ્યક્રમ અને પાઠ્યપુસ્તકો તેમજ સમગ્ર શિક્ષણ-પ્રક્રિયામાં બદલાવ થઈ રહ્યો છે. આ બદલાવ મુખ્યત્વે જે-તે વિષયો તેમજ શિક્ષણ-પ્રક્રિયા સંદર્ભે આપણી સમજ અંગેનો છે. બાળકની સર્જનશીલતા, વિચારશક્તિ, તર્કશક્તિ અને પૃથક્કરણ કરવાની આવડત વિકસે એ આ અભ્યાસક્રમનો મુખ્ય હેતુ છે. આ અભિગમને ધ્યાનમાં રાખીને જી.સી.ઈ.આર.ટી., ગાંધીનગર દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ **ધોરણ ૨નું કૂજન (ગણિત - પર્યાવરણ, દ્વિતીય સત્ર)** પ્રસ્તુત પાઠ્યપુસ્તક વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો અને વાલીઓ સમક્ષ રજૂ કરતાં મંડળ આનંદ અનુભવે છે.

નવા અભ્યાસક્રમ, પાઠ્યક્રમ અને પાઠ્યપુસ્તક-નિર્માણની સમગ્ર પ્રક્રિયામાં IGNUS-૯૪ ટીમના સભ્યોએ સતત માર્ગદર્શન આપતા રહીને સ્ટેટ રિસોર્સ ગ્રૂપના સભ્યોને સજ્જ બનાવ્યા છે. UNICEFનો સહયોગ પણ આ આખી પ્રક્રિયા દરમિયાન મળ્યો છે. જે-તે વિષયના કોર ગ્રૂપના સભ્યોએ પણ વખતોવખત સહયોગ આપ્યો છે.

આ પાઠ્યપુસ્તકનો સમગ્ર રાજ્યમાં અમલ કરતાં અગાઉ પસંદગીની શાળાઓમાં ત્રણ વર્ષ માટે અજમાયશી ધોરણે મૂકવામાં આવેલ હતું. તે દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓને વર્ગમાં શીખવાડતી વખતે જે-જે અનુભવો થયા તેનાં વ્યાપક તારણો, ગુજરાત શૈક્ષણિક સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ દ્વારા પ્રાપ્ત કરવામાં આવ્યા અને તે મુજબ સુધારા-વધારા કરવામાં આવ્યા છે.

આ પાઠ્યપુસ્તકના સમગ્ર રાજ્યવ્યાપી અમલ પૂર્વે પાઠ્યપુસ્તક મંડળ દ્વારા આમંત્રિત વિષય-નિષ્ણાતો અને પાઠ્યપુસ્તક તૈયાર કરનાર જી.સી.ઈ.આર.ટી.ના નિષ્ણાતોની સંયુક્ત બેઠક બોલાવીને તેઓનાં સૂચનોને ધ્યાનમાં લઈને આ પાઠ્યપુસ્તકને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવેલ છે.

પ્રસ્તુત પાઠ્યપુસ્તકને ગુણવત્તાયુક્ત તથા બાળબોગ્ય બનાવવા માટે પૂરતી જહેમત ઉઠાવી છે. તેના ચતુરંગી સ્વરૂપ દ્વારા બાળકો હોંશે હોંશે તેનો ઉપયોગ કરે એવું લક્ષ્ય રાખવામાં આવ્યું છે.

આ પાઠ્યપુસ્તકને ક્ષતિરહિત બનાવવા માટે પૂરતા પ્રયત્નો કર્યા છે, તેમ છતાં શિક્ષણમાં રસ ધરાવનાર વ્યક્તિઓ પાસેથી સૂચનો આવકાર્ય છે.

એમ. ટી. શાહ નિયામક (જી.સી.ઈ.આર.ટી.) તા. ૩૧-૧-૨૦૧૪	ડૉ. ભરત પંડિત નિયામક (પાઠ્યપુસ્તક મંડળ)	ડૉ. નીતિન પેથાણી કાર્યવાહક પ્રમુખ (પાઠ્યપુસ્તક મંડળ) ગાંધીનગર

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૪

પ્રકાશક : ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્યપુસ્તક મંડળ, 'વિદ્યાયન', સેક્ટર ૧૦-એ, ગાંધીનગર વતી ભરત પંડિત, નિયામક

મુદ્રક :

મૂળભૂત ફરજો

ભારતના દરેક નાગરિકની ફરજ નીચે મુજબ રહેશે :*

- (ક) સંવિધાનને વફાદાર રહેવાની અને તેનાં આદર્શો અને સંસ્થાઓનો, રાષ્ટ્રધ્વજનો અને રાષ્ટ્રગીતનો આદર કરવાની;
- (ખ) આઝાદી માટેની આપણી રાષ્ટ્રીય લડતને પ્રેરણા આપનારા ઉમદા આદર્શોને હૃદયમાં પ્રતિષ્ઠિત કરવાની અને અનુસરવાની;
- (ગ) ભારતનાં સાર્વભૌમત્વ, એકતા અને અખંડિતતાનું સમર્થન કરવાની અને તેમનું રક્ષણ કરવાની;
- (ઘ) દેશનું રક્ષણ કરવાની અને રાષ્ટ્રીય સેવા બજાવવાની હાકલ થતાં, તેમ કરવાની;
- (ચ) ધાર્મિક, ભાષાકીય, પ્રાદેશિક અથવા સાંપ્રદાયિક ભેદોથી પર રહીને, ભારતના તમામ લોકોમાં સુમેળ અને સમાન બંધુત્વની ભાવનાની વૃદ્ધિ કરવાની, સ્ત્રીઓના ગૌરવને અપમાનિત કરે તેવા વ્યવહારો ત્યજી દેવાની;
- (છ) આપણી સમન્વિત સંસ્કૃતિના સમૃદ્ધ વારસાનું મૂલ્ય સમજી તે જાળવી રાખવાની;
- (જ) જંગલો, તળાવો, નદીઓ અને વન્ય પશુપક્ષીઓ સહિત કુદરતી પર્યાવરણનું જતન કરવાની અને તેની સુધારણા કરવાની અને જીવો પ્રત્યે અનુકંપા રાખવાની;
- (ઝ) વૈજ્ઞાનિક માનસ, માનવતાવાદ તથા જિજ્ઞાસા અને સુધારણાની ભાવના કેળવવાની;
- (ટ) જાહેર મિલકતનું રક્ષણ કરવાની અને હિંસાનો ત્યાગ કરવાની;
- (ઠ) રાષ્ટ્ર પુરુષાર્થ અને સિદ્ધિનાં વધુ ને વધુ ઉન્નત સોપાનો ભણી સતત પ્રગતિ કરતા રહી, વૈયક્તિક અને સામૂહિક પ્રવૃત્તિનાં તમામ ક્ષેત્રે શ્રેષ્ઠતા હાંસલ કરવાનો પ્રયત્ન કરવાની;
- (ડ) માતા-પિતાએ અથવા વાલીએ ૬ વર્ષથી ૧૪ વર્ષ સુધીની વયના પોતાના બાળક અથવા પાલ્યને શિક્ષણની તકો પૂરી પાડવાની.

* ભારતનું સંવિધાન : કલમ ૫૧-ક

અનુક્રમણિકા

૧.	હાથીની સવારી	૧
૨.	અમને ગમે...	૧૫
૩.	તોરણ	૩૩
૪.	મમ્મી સાથે દુકાનમાં	૪૬
૫.	અજબ-ગજબ	૫૯
૬.	આવો ઘર ઘર રમીએ	૭૬
૭.	દરિયાકાંઠે	૮૪
૮.	આસપાસ	૯૪

પુસ્તકમાં વપરાયેલાં ખાસ ચિહ્નોની ઓળખ

੧. ਫਾਥੀਨੀ ਸਵਾਰੀ

ਪਾਠਾਂ :

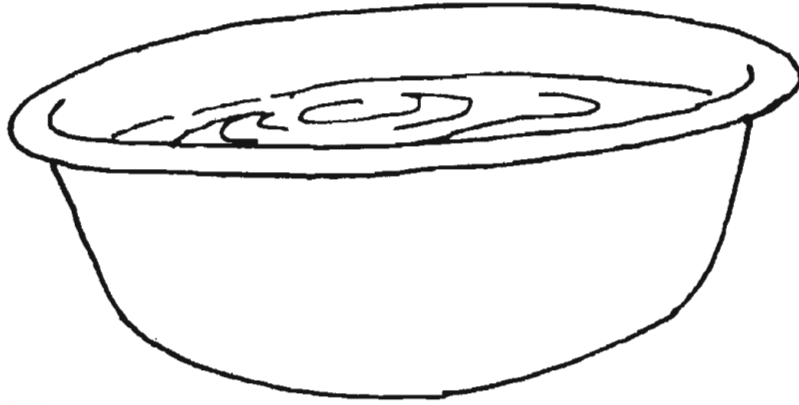

ਯਥਾ :

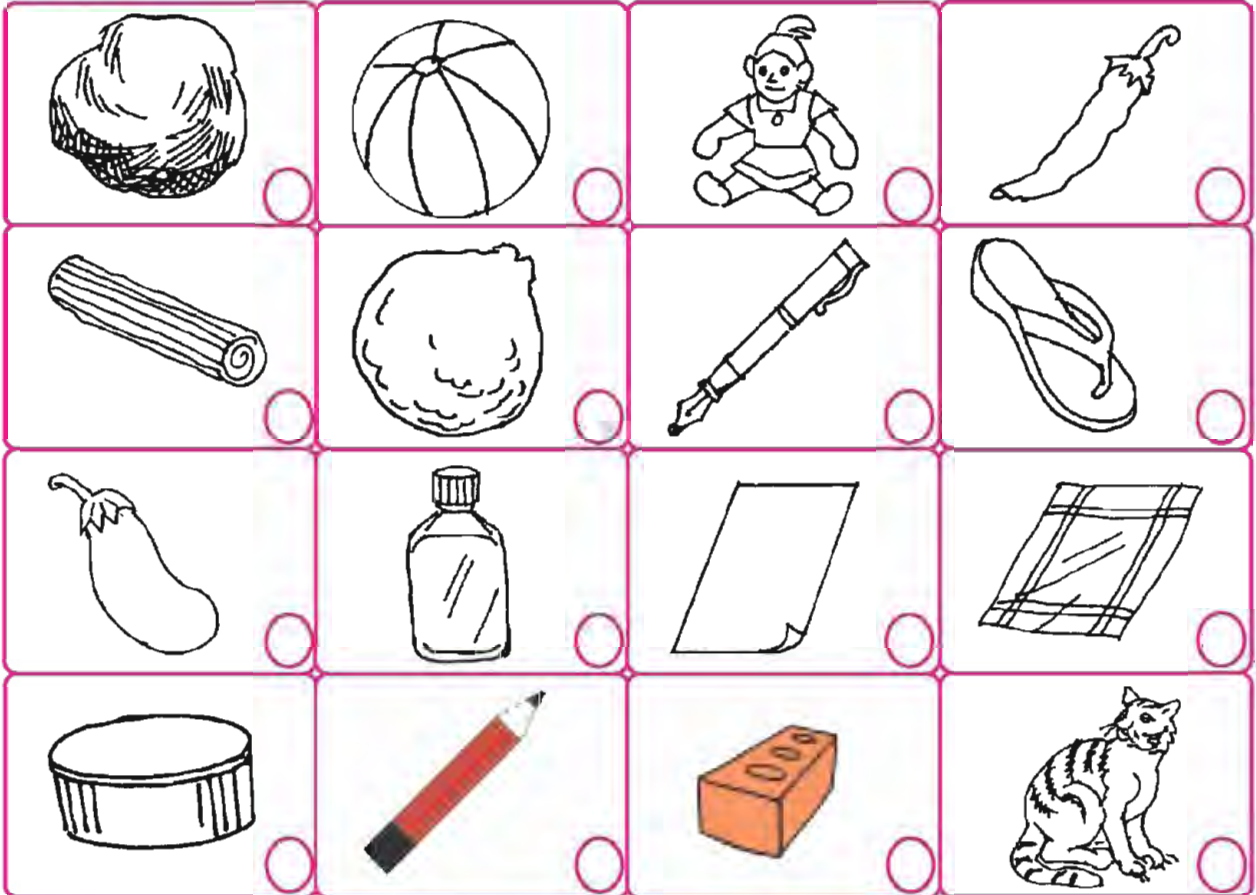

ભવૃત્તિ :

કોથડો :

ગણો :

લખો :

4 flowers = ૪

8 flowers = ૮

12 flowers = ૧૨

12 flowers = ○

16 flowers = ○

20 flowers = ○

24 flowers = ○

28 flowers = ○

32 flowers = ○

36 flowers = ○

વગખંડની રમત :

કોયડો :

એક વખત

બે વખત

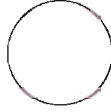

ચાર વખત

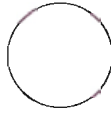

સોળ

છ વખત

દસ વખત

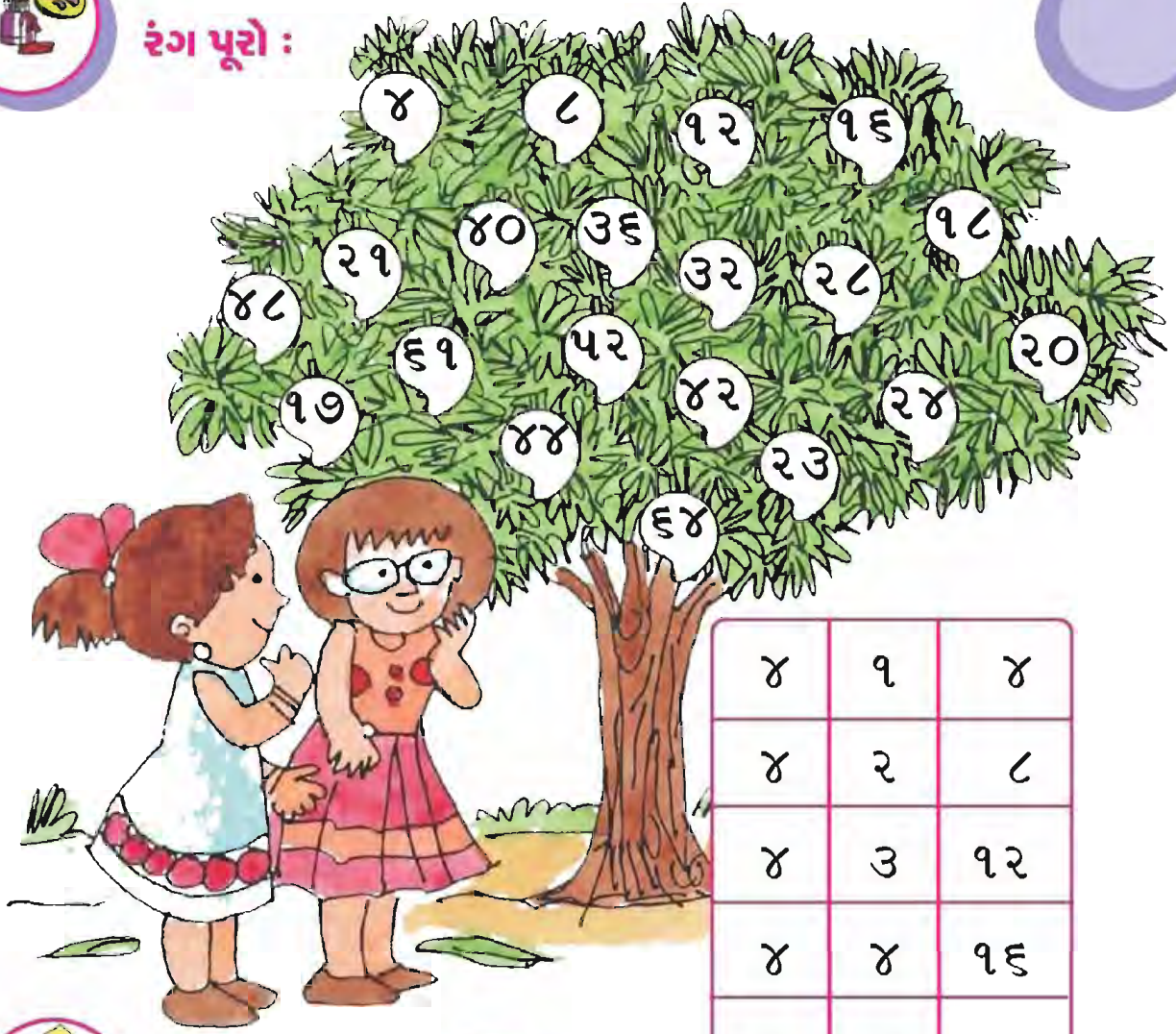
વિચારો અને કહો :

રંગ પૂરો :

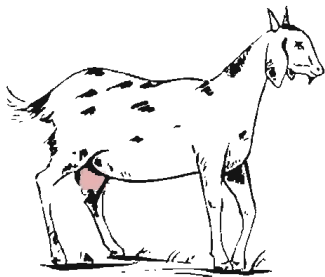

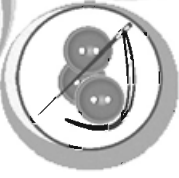
૪	૧	૪
૪	૨	૮
૪	૩	૧૨
૪	૪	૧૬
૪	૫	૨૦
૪	૬	૨૪
૪	૭	૨૮
૪	૮	૩૨
૪	૯	૩૬
૪	૧૦	૪૦

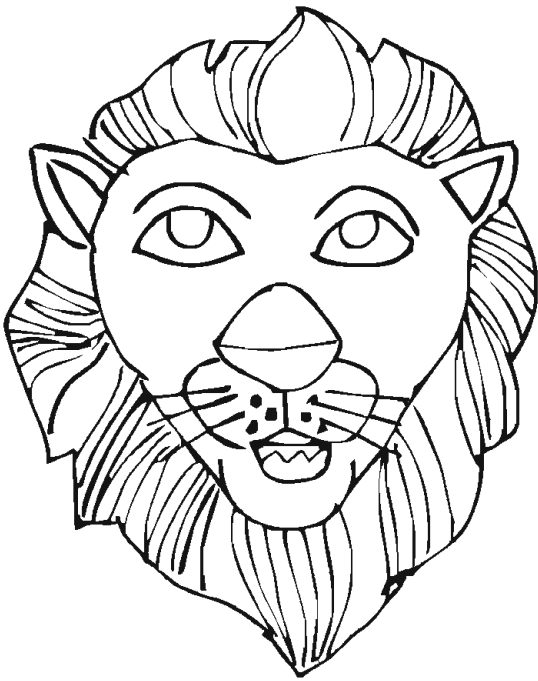
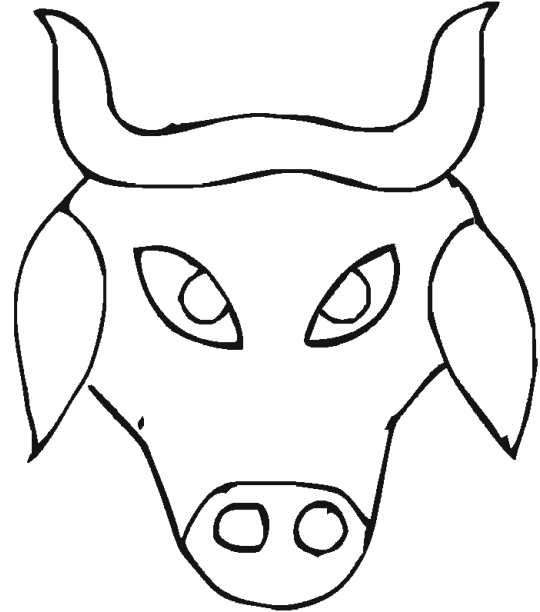
કોયડો :

બે બકરીના પગ...?

પ્રવૃત્તિ :

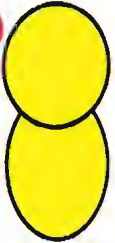

રંગ પૂરો :

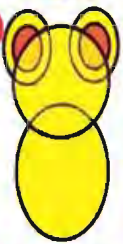

લખો :

૧

૨

૩

૪

૫

૧	૨			૫		૭
૮			૧૧			
૧૫				૧૯		
	૨૩		૨૫			
૨૯						
		૩૮				
	૪૪					
૫૦						
	૫૮					
						૭૦

પ્રવૃત્તિ :

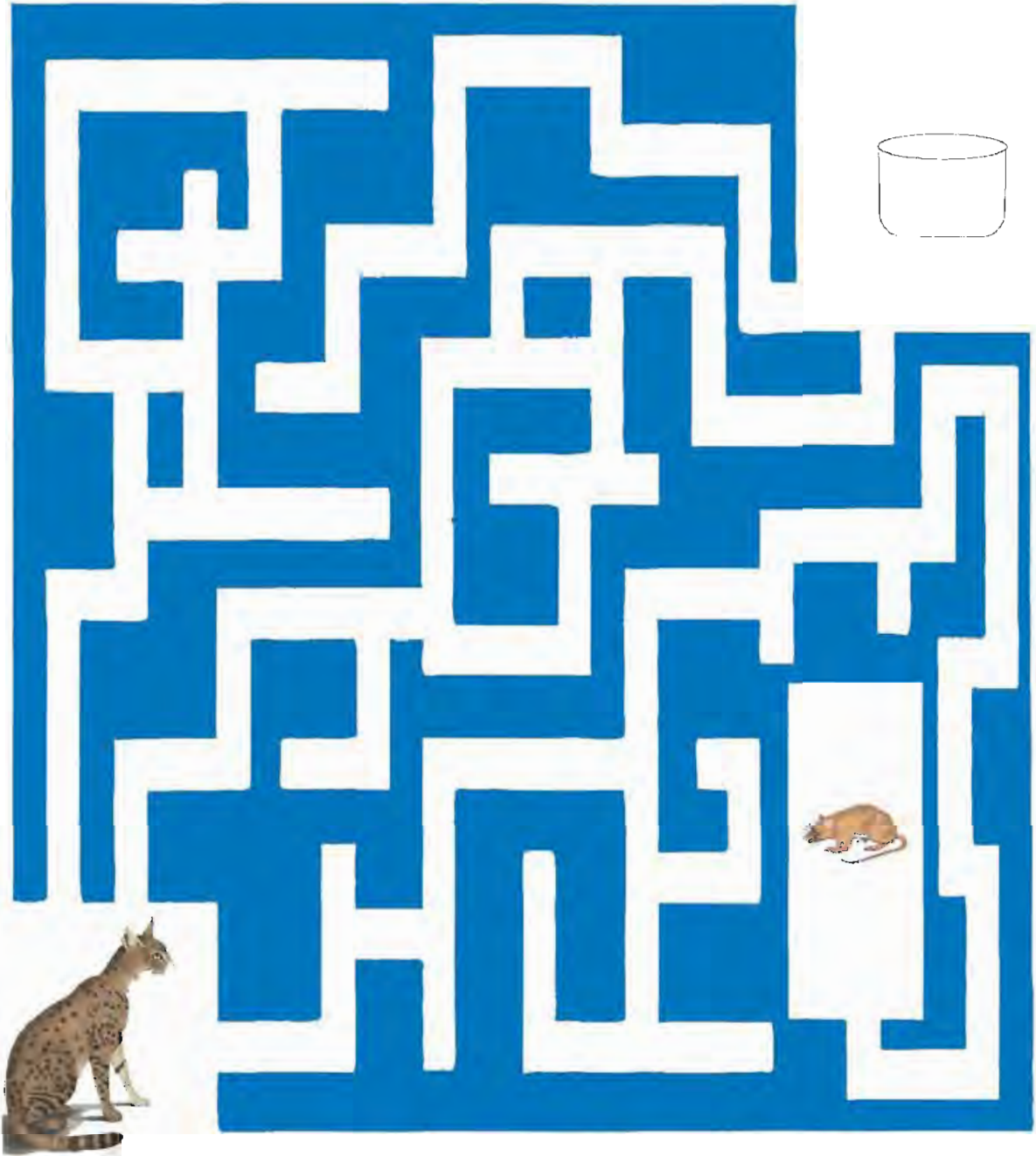

લાખો :

૩૮	૩૯	૪૦	૪૧	૪૨	૪૩	૪૪	૪૫	૪૬	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦	
૩૭												૧	
૩૬	૫	૧	૫					પાંચ	એક	પાંચ		૨	
૩૫			૨					પાંચ			૩		
૩૪	૫			૧૫					પાંચ			૪	
૩૩			૪					પાંચ			૫		
૩૨	૫							પાંચ			૬		
૩૧			૬					પાંચ	૯			૭	
૩૦					૩૫					પાંચ			૮
૨૯	૫							પાંચ			ચાળીસ		
૨૮			૯					પાંચ			૧૦		
૨૭					૫૦					પાંચ			૧૧
૨૬												૧૨	
૨૫	૨૪	૨૩	૨૨	૨૧	૨૦	૧૯	૧૮	૧૭	૧૬	૧૫	૧૪	૧૩	

વગખિંડની રમત :

રંગ પૂરો :

૫૪	૬૧	૫૮	૬૪	૬૭
૬૨	૩૮	૨૩	૬૫	૩૯
૫૫	૩૨	૧૨	૧૭	૨૪
૪૩	૧૮	૧૯	૨૭	૨૦

દશકમાં	૬	એકમમાં	૭
દશકમાં	૩	એકમમાં	૮
દશકમાં	૫	એકમમાં	૪
દશકમાં	૧	એકમમાં	૨
દશકમાં	૨	એકમમાં	૦

દશકમાં	૫	એકમમાં	૮
દશકમાં	૨	એકમમાં	૩
દશકમાં	૩	એકમમાં	૯
દશકમાં	૨	એકમમાં	૭
દશકમાં	૬	એકમમાં	૦

વિચારો અને કહો :

ચર્ચા :

૬૫   ૫૪

૫૦   ૫૫

૬૨   ૨૩

૩૩   ૬૪

૬૧   ૩૪

૭૮   ૫૭

વાર્તા :

ચર્ચા :

વિચારો અને કહો :

કોયડો :

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 38 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ + 90 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ + 99 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 89 \\ + 23 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 80 \\ \hline \end{array}$$

૬૮

૬૯

૫૫

૭૦

૬૪

જુઓ અને કરો :

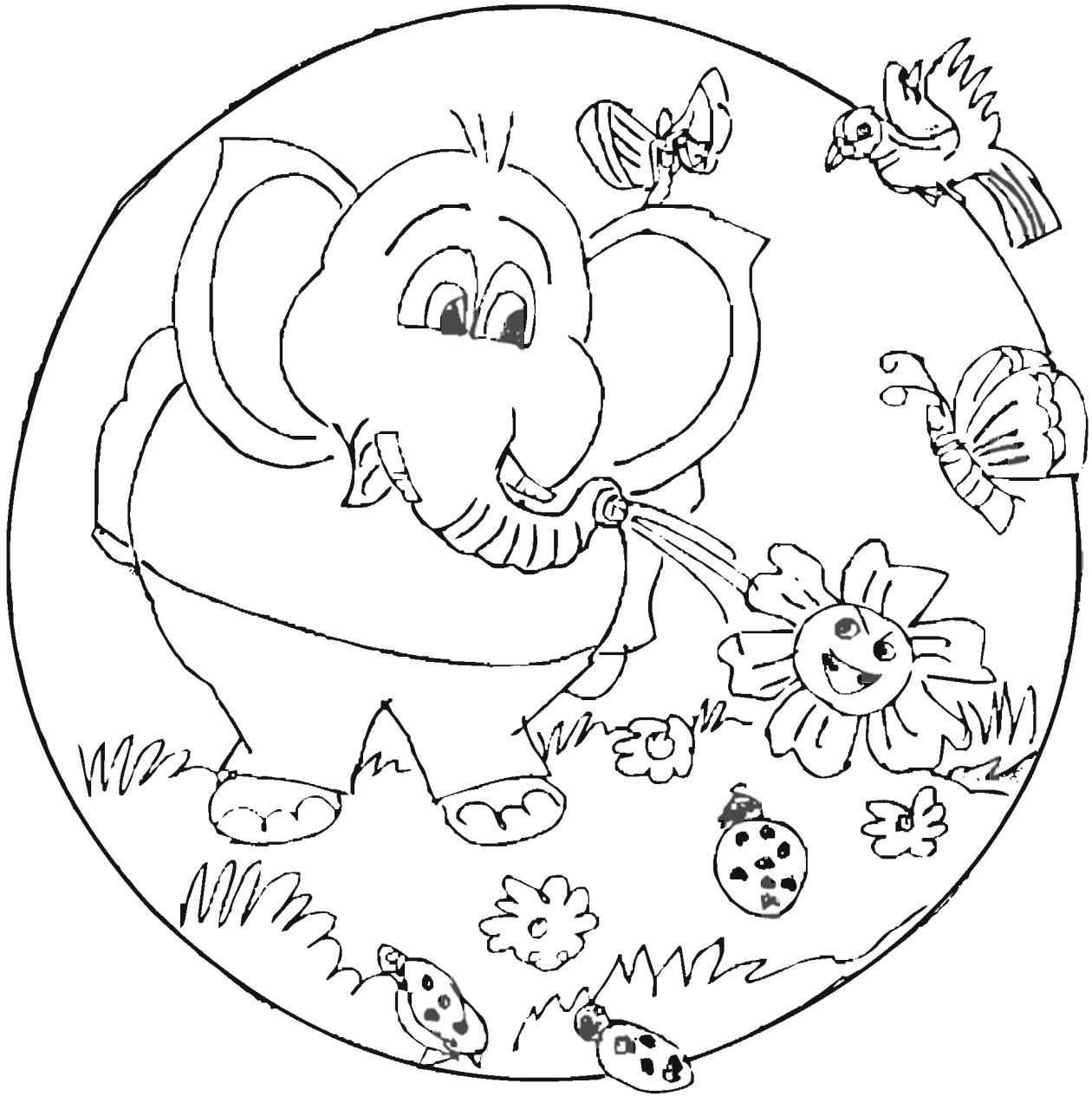

રંગ પૂરો :

લખો :

હાથી

કોયડો :

૯

$\begin{array}{r} 9 \\ + 2 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 4 \\ + \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} - 2 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 96 \\ - \\ \hline 9 \end{array}$

૧૫

$\begin{array}{r} 19 \\ - 2 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} + \\ \hline 15 \end{array}$	$\begin{array}{r} - \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 3 \\ + \\ \hline \end{array}$

૧૮

$\begin{array}{r} ૯ \\ + ૯ \\ \hline ૧૮ \end{array}$	$\begin{array}{r} + 9 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 3૯ \\ - \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૫૮ \\ - \\ \hline \end{array}$

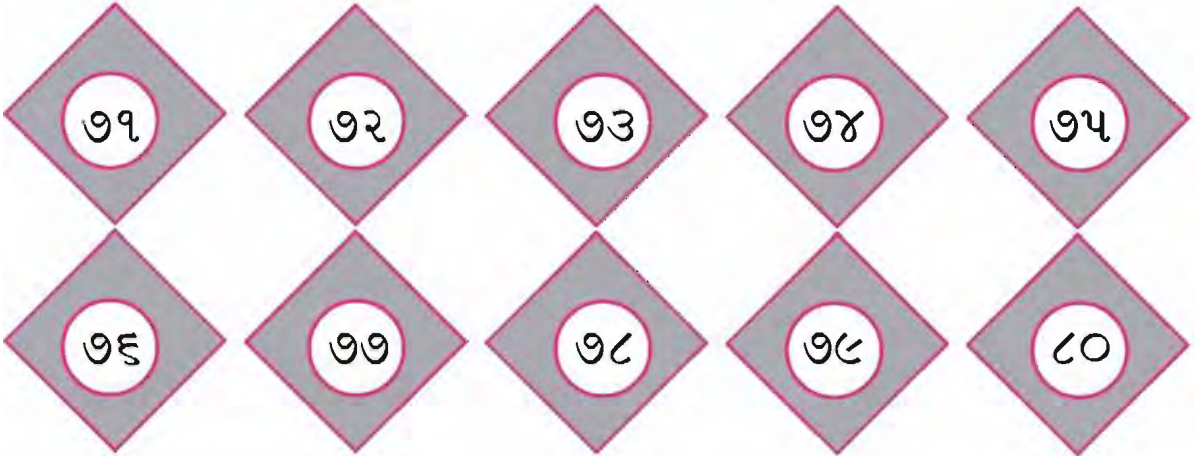
૨. અમને ગમે....

ચર્ચા :

રંગ પૂરો :

૭૧				૭૫					
						૭૪			૭૧

અભિનય :

રંગ પૂરો :

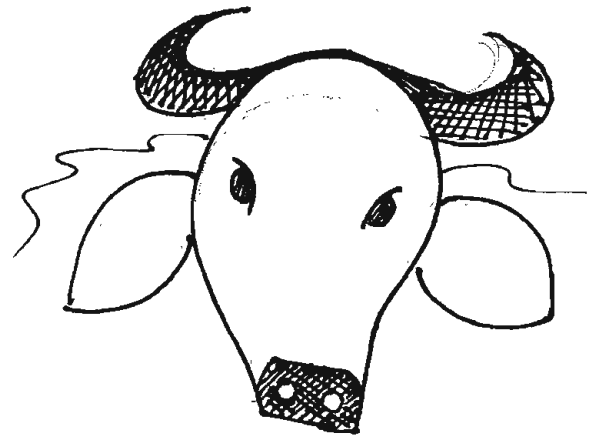
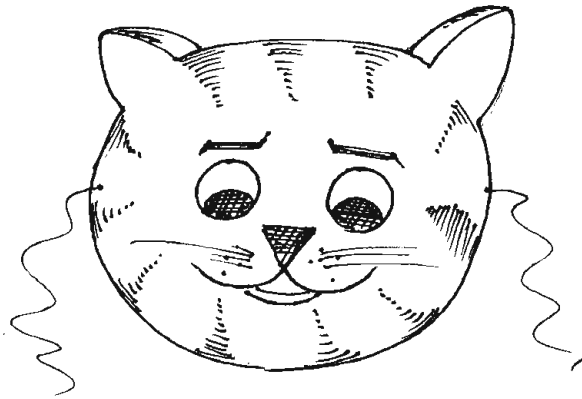

વઝખિંડની રમત :

ખવૃત્તિ :

ચર્ચા :

કોયડો :

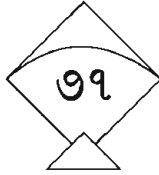
$\begin{array}{r} ૨૫ \\ + ૪૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૨૧ \\ + ૫૨ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૩૨ \\ + ૪૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૬૧ \\ + ૧૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૨૦ \\ + ૫૪ \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} ૩૪ \\ + ૪૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૫૫ \\ + ૨૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૩૬ \\ + ૪૨ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૬૪ \\ + ૧૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૩૨ \\ + ૪૨ \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} ૩૧ \\ + ૪૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૫૩ \\ + ૨૦ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૨૪ \\ + ૫૨ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૨૩ \\ + ૫૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૨૪ \\ + ૫૫ \\ \hline \end{array}$
૭૧	૭૨	૭૩	૭૪	૭૫

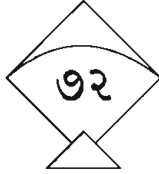
મેદાલની રમત :

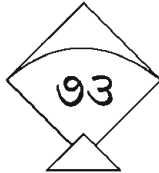
રંગ પૂરો :

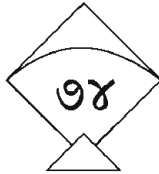
ચુંબોતેર

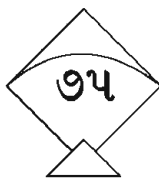
પંચોતેર

બોતેર

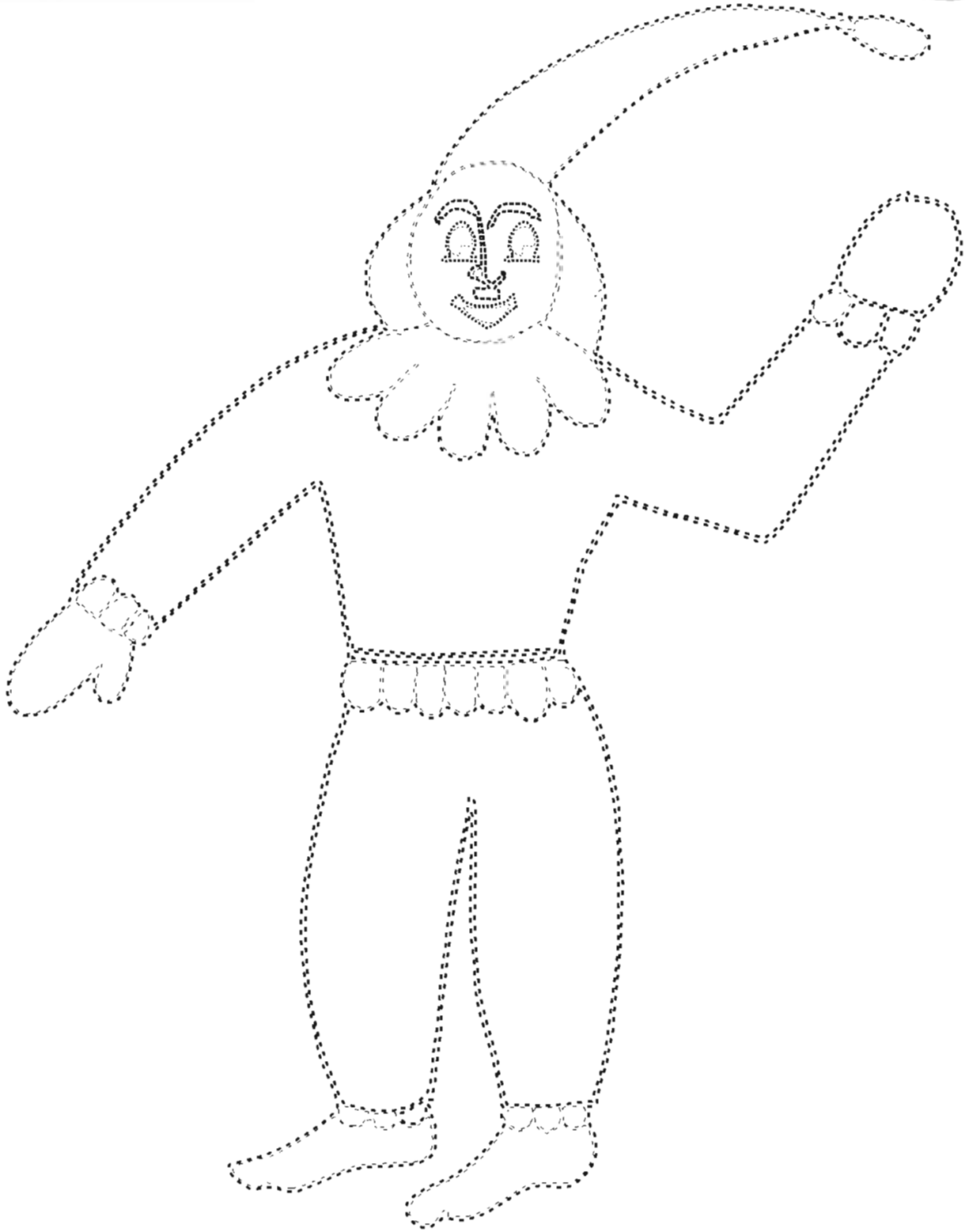
ઈકોતેર

તોતેર

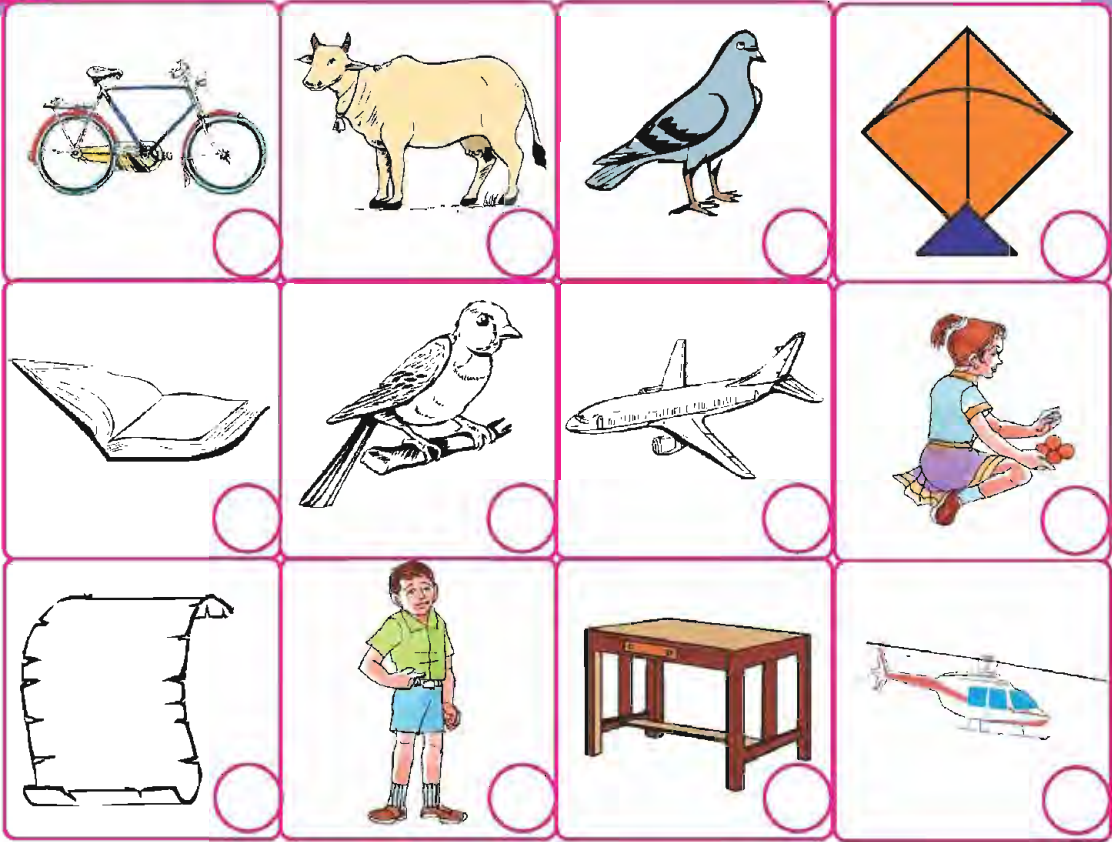
રંગ પૂરો :

रंग पूरो :

भेदावनी रमत :

७१	७२	७३	७४	७५
८०	७८	७८	७७	७६

ଗଣିତ :

$\begin{array}{r} ୪୫ \\ + ୧୯ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୨୫ \\ + ୩୯ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୪୫ \\ + ୨୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୩୯ \\ + ୨୩ \\ \hline \end{array}$

$\begin{array}{r} ୧୯ \\ + ୩୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୩୫ \\ + ୪୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୧୯ \\ + ୫୫ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୪୦ \\ + ୪୦ \\ \hline \end{array}$

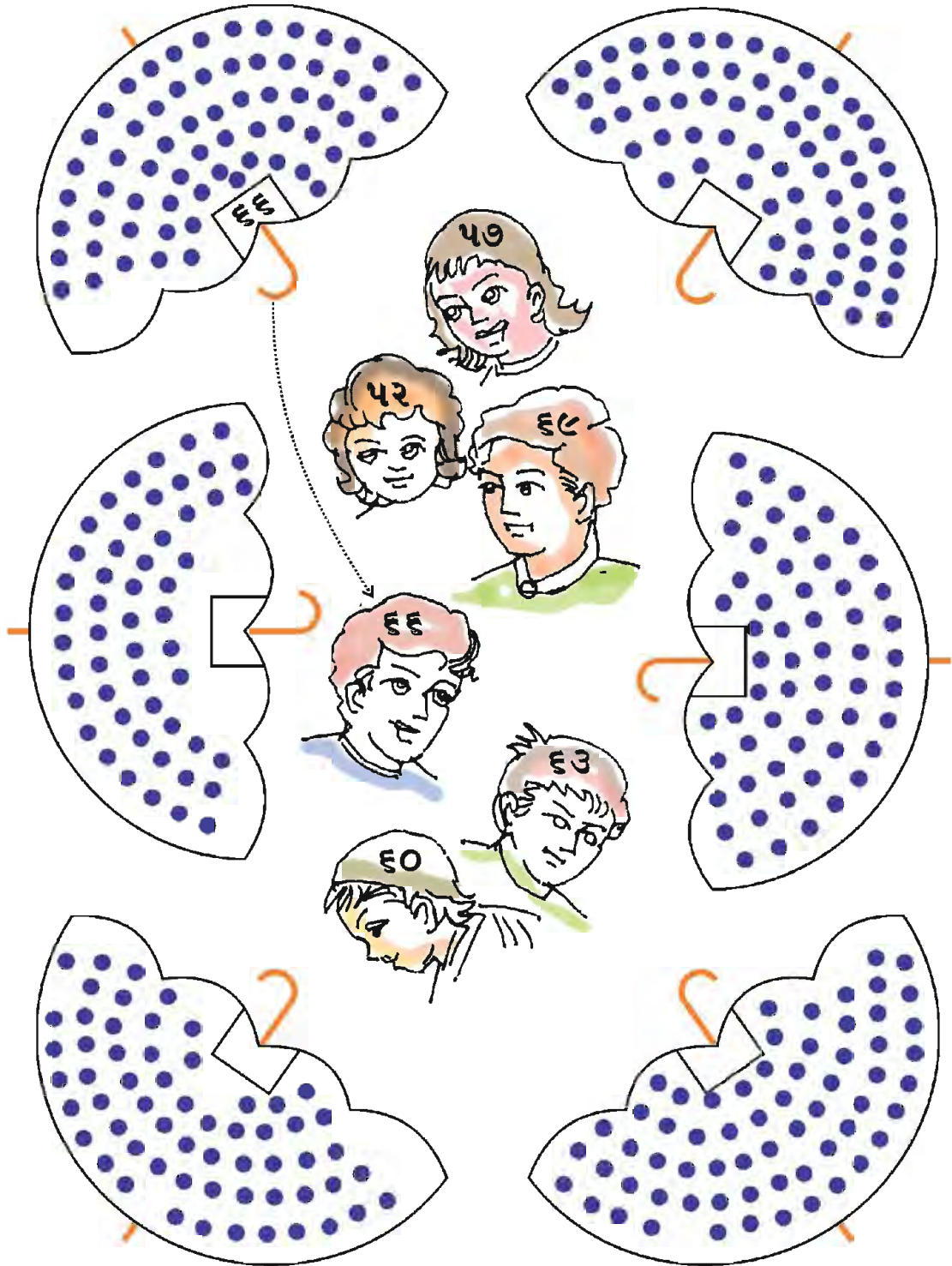
$\begin{array}{r} ୪୨ \\ + ୨୯ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୩୦ \\ + ୫୦ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୪୪ \\ + ୨୯ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ୩୩ \\ + ୪୭ \\ \hline \end{array}$

ગણો :

લખો :

વાંચો :

	૭ દસ ને ૧ ...	૭૧	ઈકોતેર
	૭ દસ ને ૨ ...	૭૨	બોતેર
	૭ દસ ને ૩ ...	૭૩	તોતેર
	૭ દસ ને ૪ ...	૭૪	ચુંબોતેર
	૭ દસ ને ૫ ...	૭૫	પંચોતેર
	૭ દસ ને ૬ ...	૭૬	છોતેર
	૭ દસ ને ૭ ...	૭૭	સિત્તોતેર
	૭ દસ ને ૮ ...	૭૮	ઇઠોતેર
	૭ દસ ને ૯ ...	૭૯	ઓગણઅંશી
	૮ દસ ...	૮૦	અંશી

લખો :

૭૧			૭૪						૮૦
૮૦		૭૮							૭૧
૭૧	૭૨								
૮૦	૭૮								

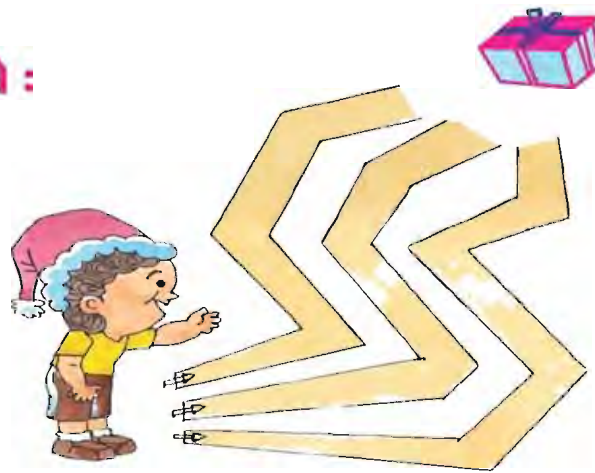

લખો :

૭૫		૭૮	
	૭૨		૭૦
૭૬		૭૩	
	૮૦	૭૭	

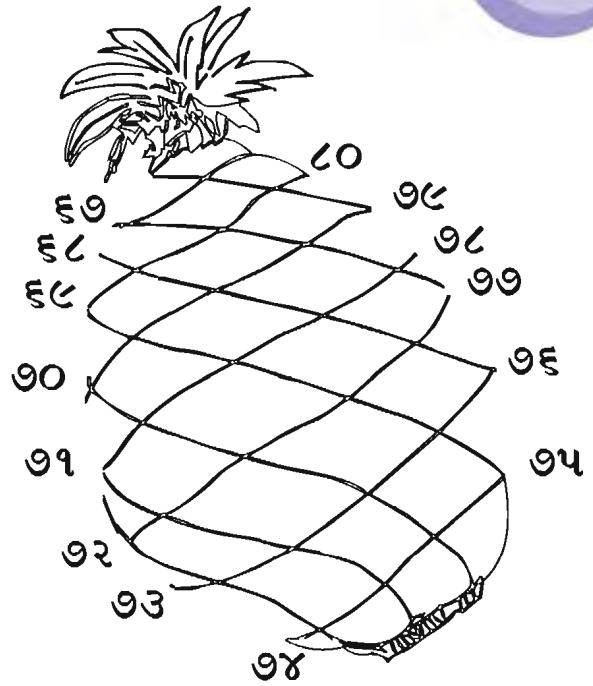
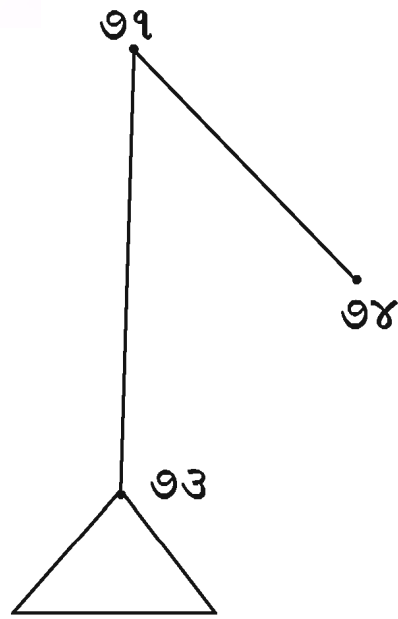
વિચારો અને કહો :

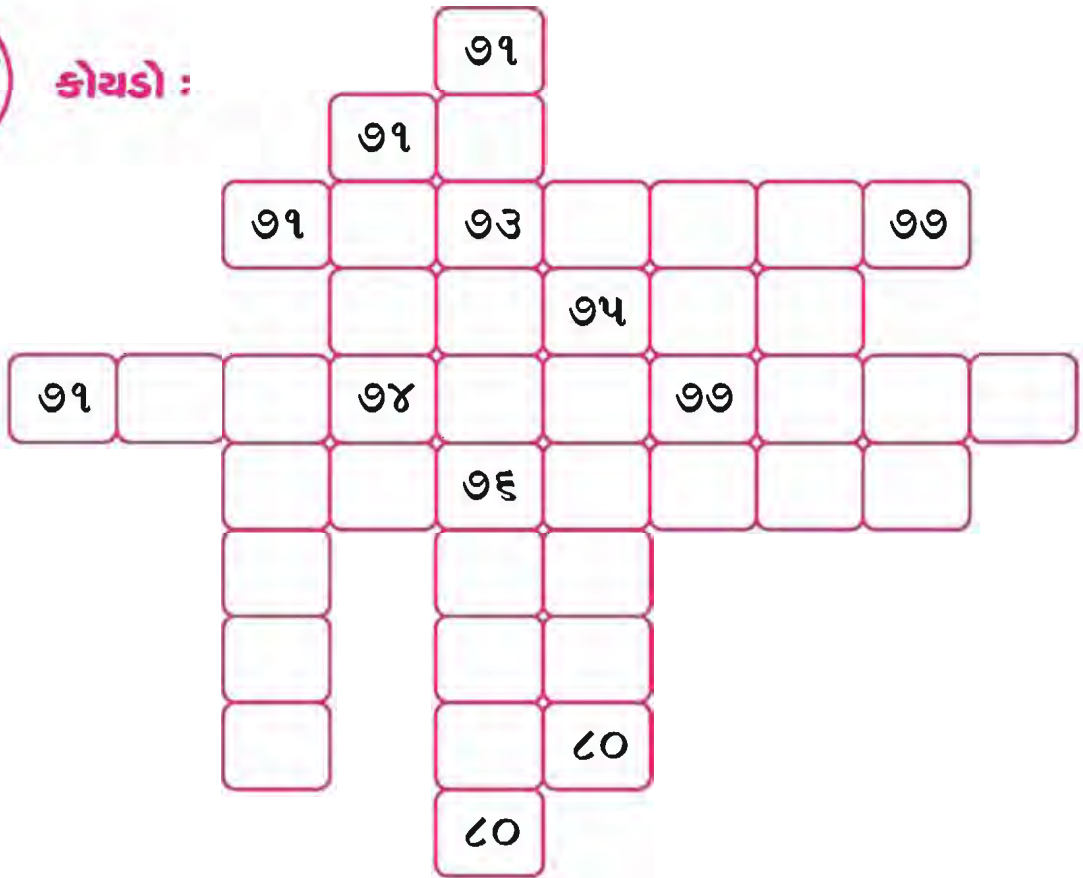

રંગ પૂરો :

૭૨

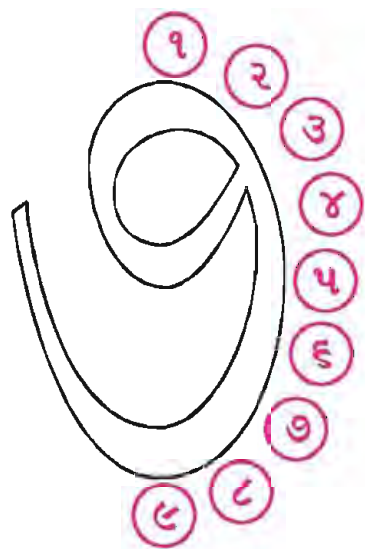

કોયડો :

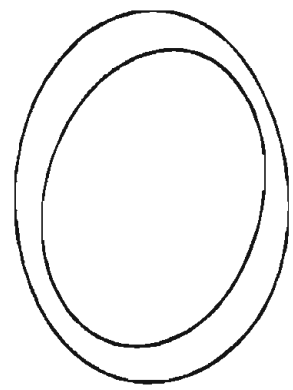
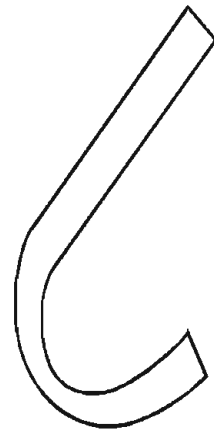

રંગ પૂરો :

૭૧	
	૮૦

વગખંડની રમત :

रंग पूरो :

४१ ७१

७३ ७४

८० ७०

७८ ७२

७१ ७८

५० ४५

६८ ७८

४१ ६१

३५ ७८

अवलोकन :

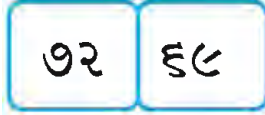
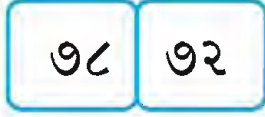
रंग पूरो :

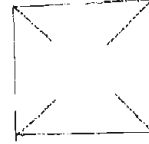
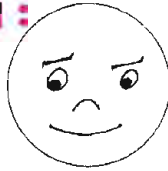

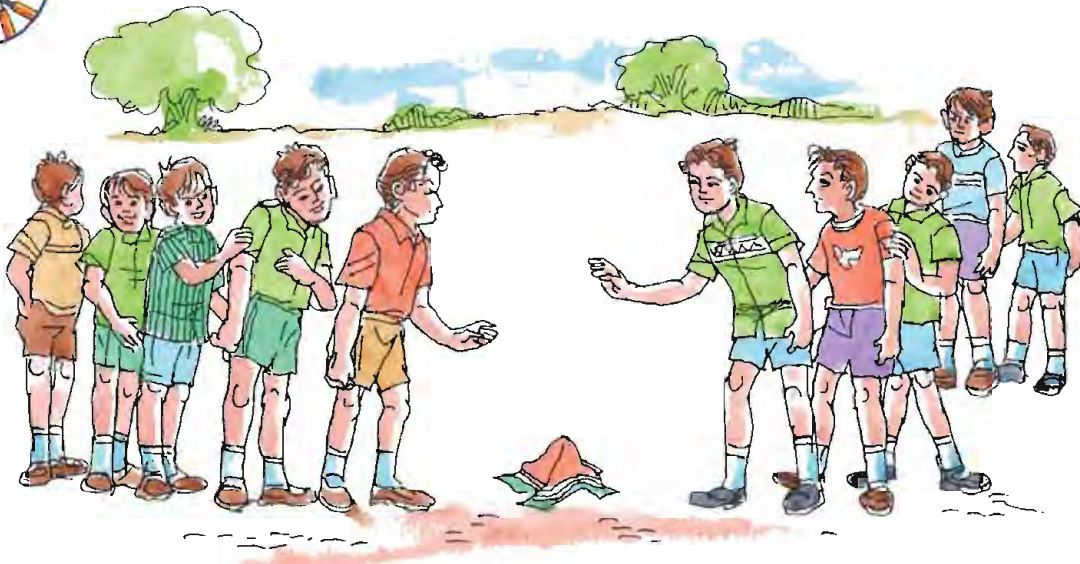
રંગ પૂરો :

અવલોકન :

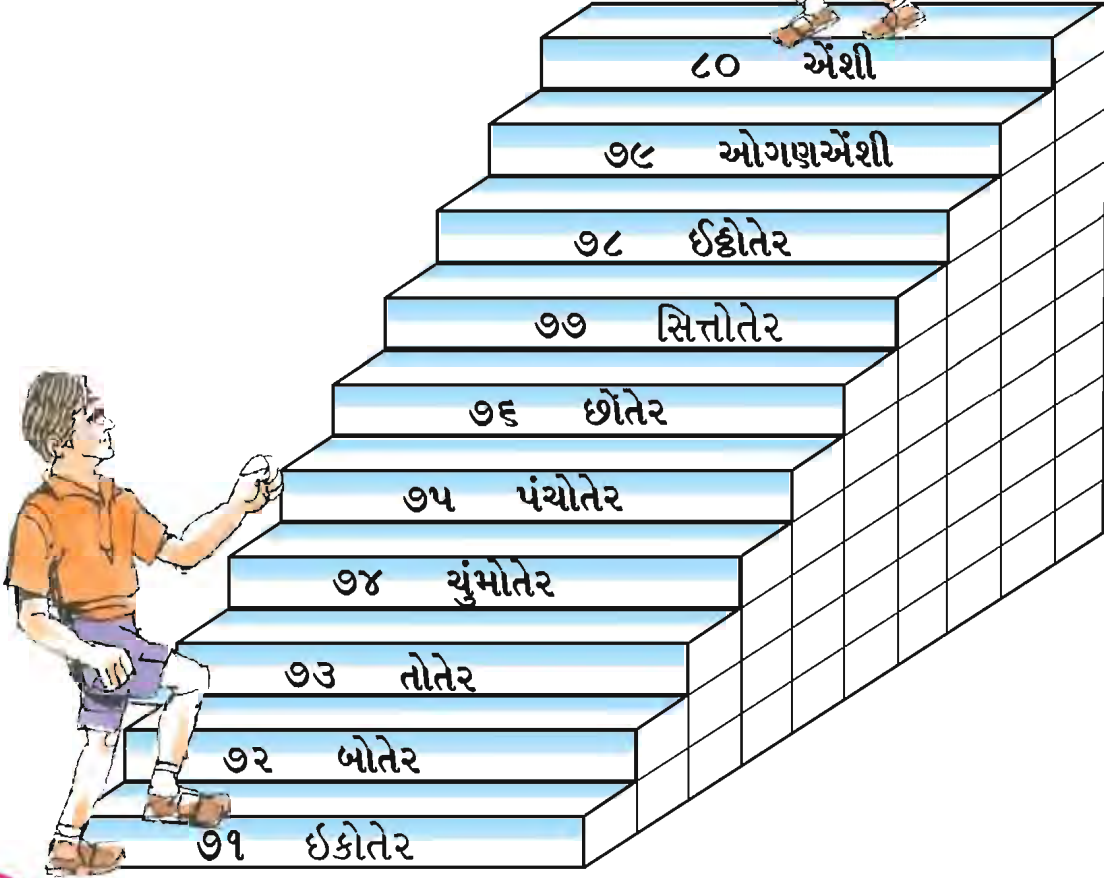

મેદાનની રમત :

વાંચો :

લખો :

૭૧			૭૪	

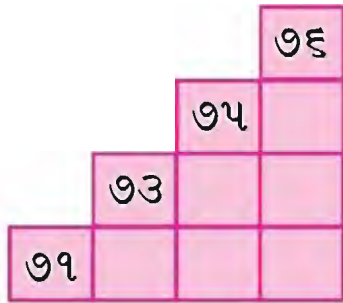

૮૦		૭૮		
	૭૪			

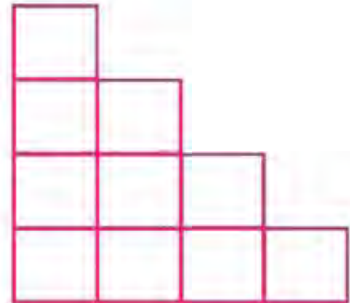
લાખો :

❖ ચડતો ક્રમ

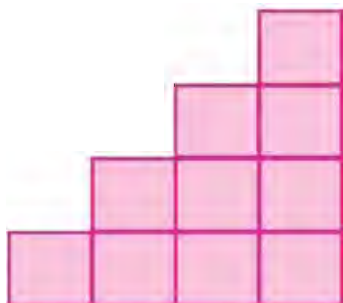

91, 93, 94, 95

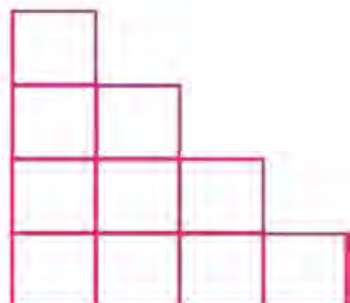
❖ ઊતરતો ક્રમ

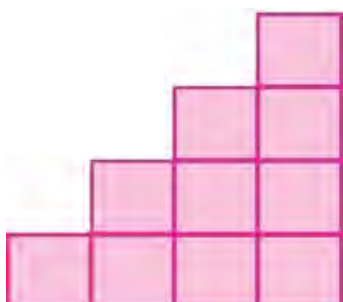
96, 95, 93, 92

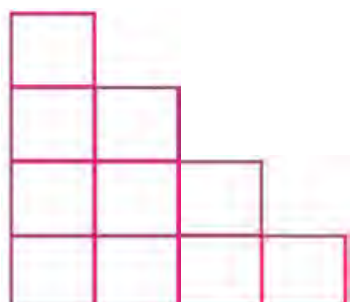
98, 90, 95, 92

98, 90, 95, 92

90, 91, 98, 93

98, 90, 95, 10

લખો :

૭૧	ઈકોતેર	૭૬	
૭૨		૭૭	
૭૩		૭૮	
૭૪		૭૯	
૭૫		૮૦	

લખો :

સંખ્યા	દશક	એકમ	શબ્દોમાં
૭૬	૭	૬	છોતેર
૮૦			
૭૧			
૭૯			
૭૫			
૭૨			
૭૭			

3. તોરણ

અર્થ :

પ્રવૃત્તિ :

અવલોકન :

વાંચો :

મોનિકા અને ગબુ રમે છે. મમ્મી મોનિકાને બોલાવતી હતી.

મમ્મી : 'જાઓ અને પાંદડાં લઈ આવો.'

મોનિકા : 'કેમ પાંદડાં ?'

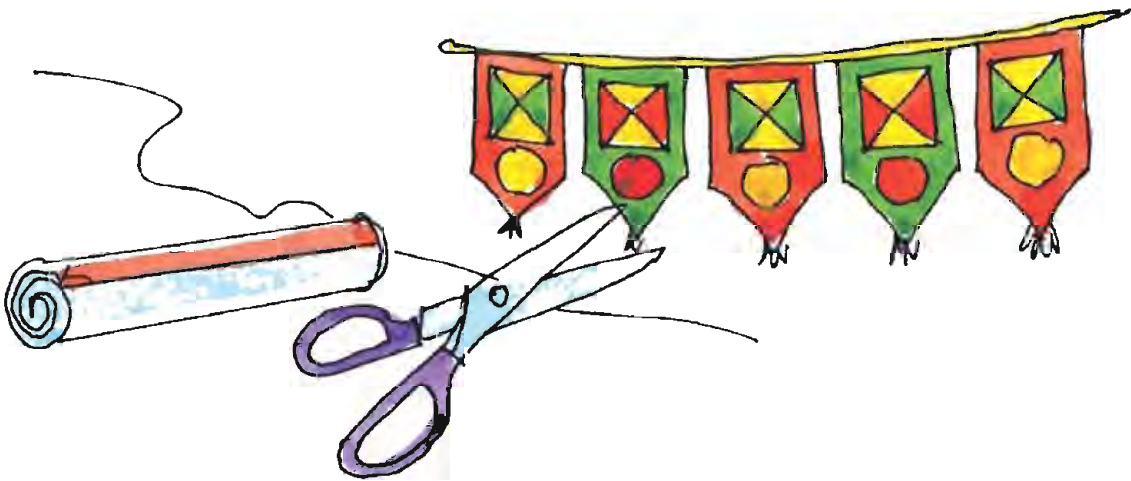
મમ્મી : 'તોરણ બનાવવા.'

ગબુ : 'કાકી, કેવાં પાંદડાં લાવીએ ?'

મમ્મી : 'તોરણ બની શકે તેવાં પાંદડાં લાવજો.'

પ્રવૃત્તિ :

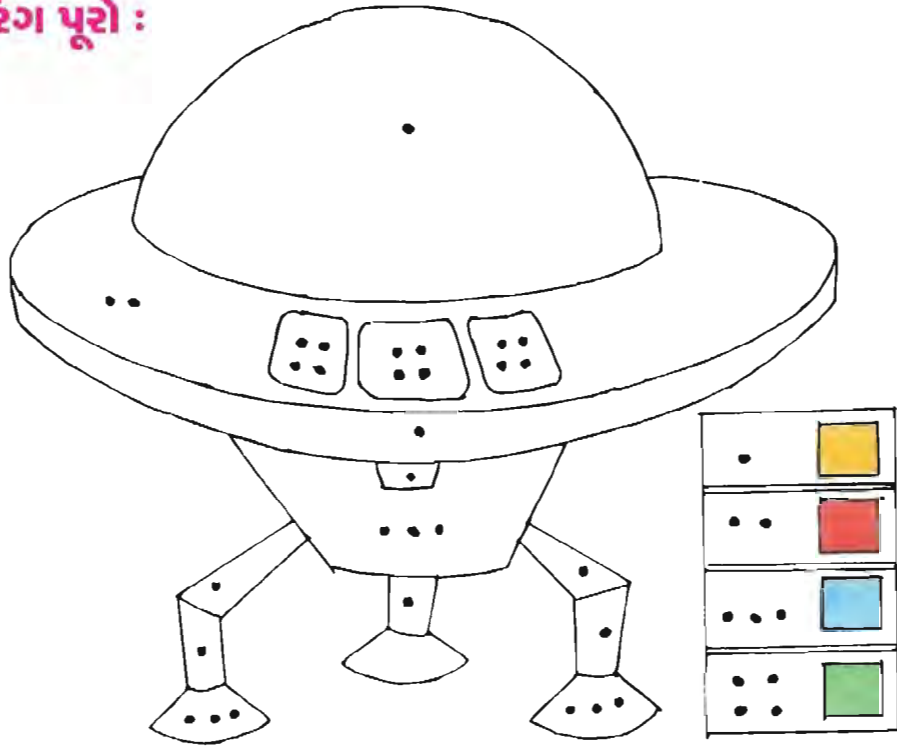

વિચારો અને કહો :

રંગ પૂરો :

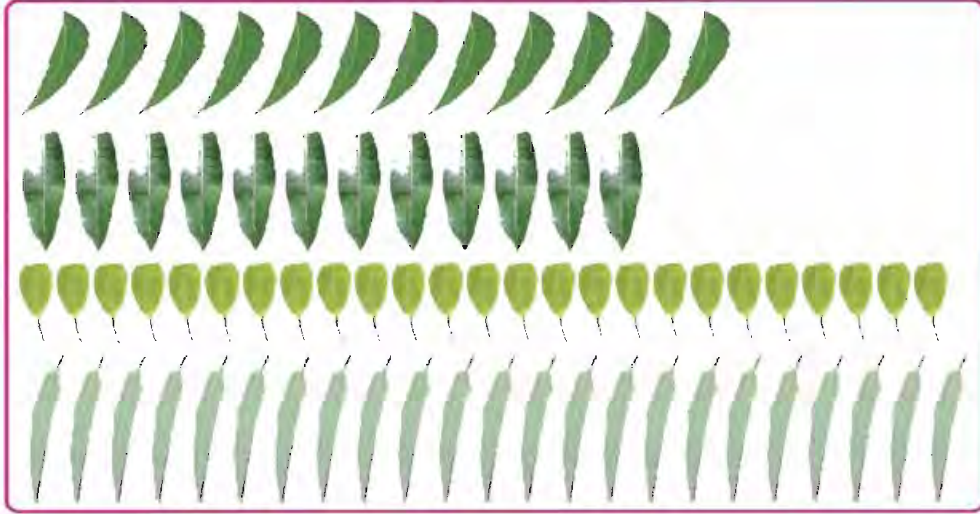

ગણો :

લખો :

લીમડાનાં પાન ૧૨

આસોપાલવનાં પાન

નીલગીરીનાં પાન

પીપળાનાં પાન

કોયડો :

	આસોપાલવનાં પાન
+	૨૫ પીપળાનાં પાન
	૪૮ કુલ પાન

	નીલગીરીનાં પાન
+	૨૫

	પીપળાનાં પાન
+	લીમડાનાં પાન

૩૫	

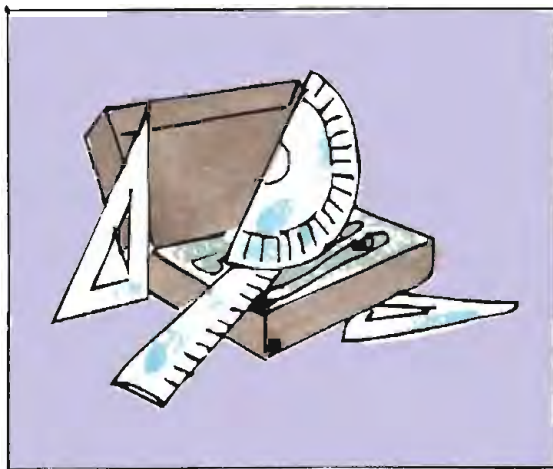
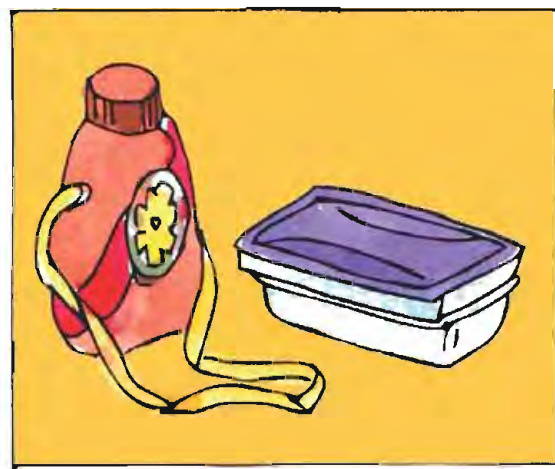

અવલોકન :

ચર્ચા :

અવલોકન :

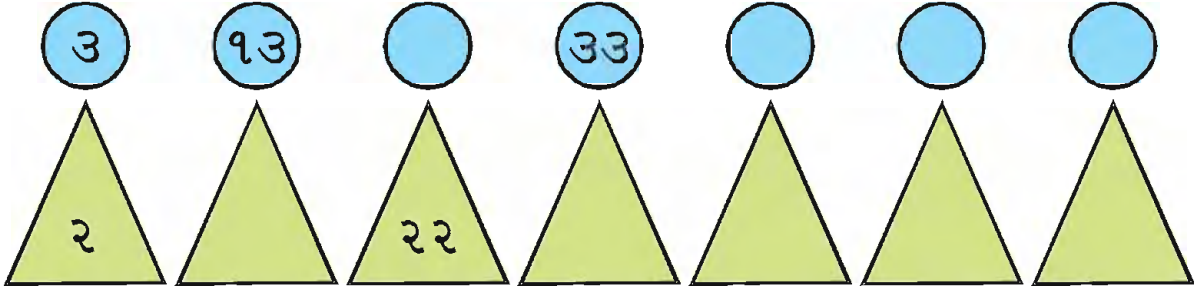

વિચારો અને કહો :

લખો :

૧		૨૧		૪૧			

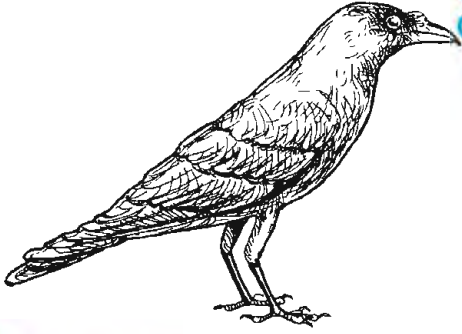
ગણો :

આઠ અને ચાર
ભેગા થાય
બાર જવાબ મળી જાય.

અભિનય :

કી... કી... કી...

કોયડો :

$૨૩ + ૩૨$

$૪૪ + ૩૪$

$૨૨ + ૧૨$

$૩૨ + ૪૬$

$૪૧ + ૧૪$

$૩૫ + ૪૩$

$૧૦ + ૨૪$

$૨૦ + ૧૪$

$૩૫ + ૨૦$

મેદાનની રમત :

૨૫

૧૫

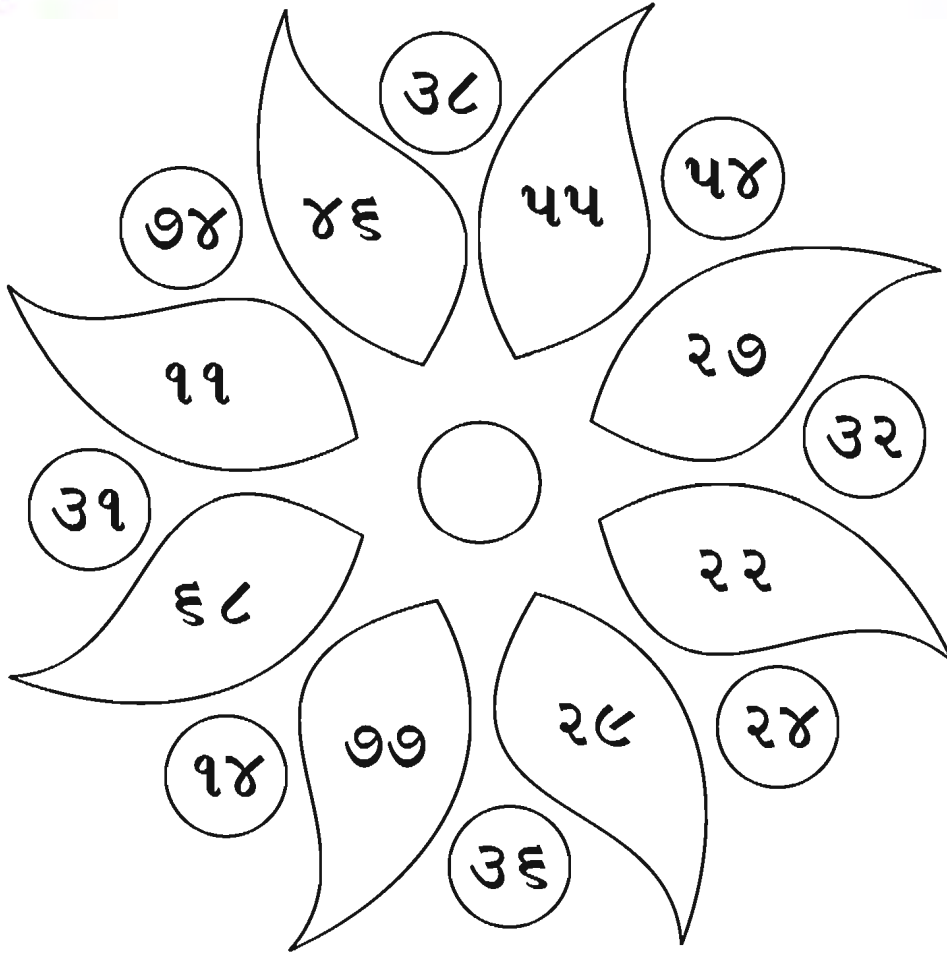

૪૦

રંગ પૂરો :

- એકમ અને દશક સરખા હોય તેવી સંખ્યા
- એકમનો અંક તેના દશકના અંક કરતાં મોટો હોય તેવી સંખ્યા
- જે સંખ્યાઓનો એકમ ૪ હોય તેવી સંખ્યા
- દશકમાં ૩ હોય તેવી સંખ્યા

ચિંતારો અને કહો :

લખો :

આજની વિગત

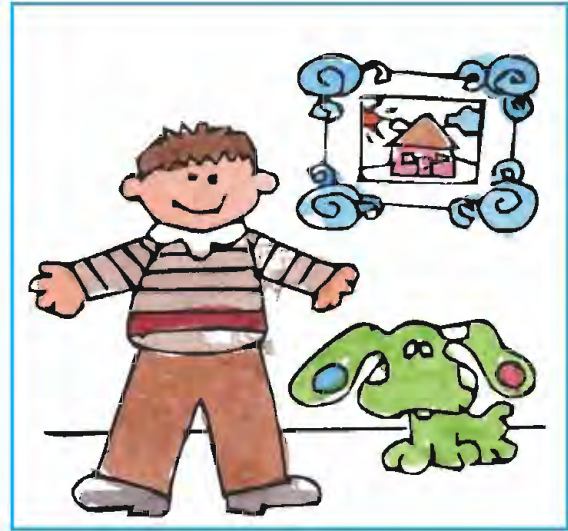
તારીખ :

વાર :

નાસ્તો	
ભોજન	

કોયડો :

ગણો :

$\begin{array}{r} 23 \\ + 20 \\ + 32 \\ \hline \end{array}$		$\begin{array}{r} 22 \\ + 14 \\ + 39 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 80 \\ + 10 \\ + 30 \\ \hline \end{array}$		$\begin{array}{r} 34 \\ + 11 \\ + 39 \\ \hline \end{array}$

23	+ 12	+ 30

લખો :

$$\begin{array}{r} ૧૮ \\ +૨૦ \\ \hline \end{array}$$

૮૪

$$\begin{array}{r} ૭૪ \\ +૧૦ \\ \hline \end{array}$$

૩૮

$$\begin{array}{r} ૪૦ \\ +૨૫ \\ \hline \end{array}$$

૪૪

$$\begin{array}{r} ૨૩ \\ +૨૧ \\ \hline \end{array}$$

૬૮

$$\begin{array}{r} ૧૮ \\ +૫૦ \\ \hline \end{array}$$

૬૫

કોયડો :

દશક એકમ

૫ ૪

= ૫૪

૪ ૩

=

૮ ૩

=

= ૯૨

= ૬૧

૩ ૦

=

= ૨_

૭

= _૨

૫

= _૬

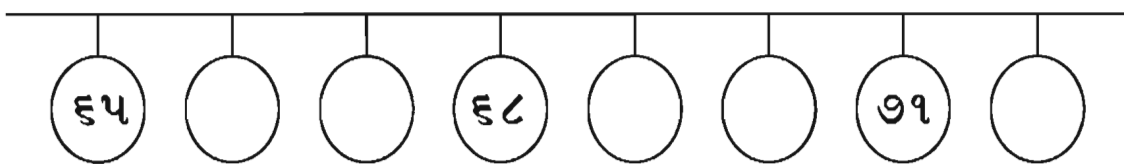
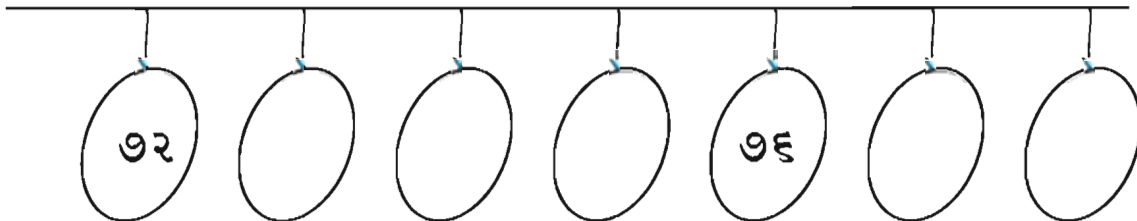
ચર્ચા :

૪૫	૭૮	૪૪	૫૩
૩૪	૫૫	૮૩	૬૮
૬૬	૨૭	૨૮	૧૧
૫૮	૭૨	૩૮	૪૨

❖ એકમ-દશક સરખા ● ❖ એકમનો અંક મોટો ● ❖ દશકનો અંક મોટો ●

କାମ୍ପୋ :

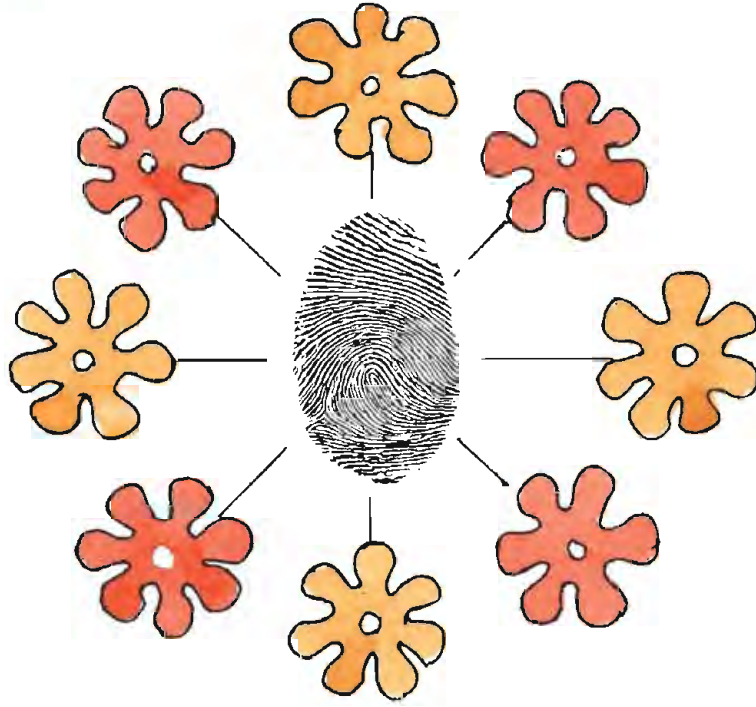
କାମ୍ପୋ :

୫୮	୫୮	୭୯	
	୫୭		୫୦
	୭୮	୫୨	
୭୧			୭୩

પ્રવૃત્તિ :

૪. મમ્મી સાથે દુકાનમાં

વાંચો :

વિચારો અને કહો :

હેતલ અને તેનાં મમ્મી બજારમાં નીકળ્યાં. હેતલને નવાં ચંપલ ખરીદવાં છે. તેઓ ચંપલની દુકાનમાં ગયાં. જાતજાતનાં ચંપલ ભાતભાતનાં ચંપલ.

હેતલ : મને આ લાલ અને કાળી પટ્ટીવાળાં ચંપલ લેવાં છે.

મમ્મી : આ તો પ્લાસ્ટિકનાં છે.

દુકાનદાર : હા, પણ સારાં ચાલશે.

હેતલ : પણ પ્લાસ્ટિકનાં ચંપલ મને ન ફાવે.

દુકાનદાર : આ કાપડની મોજડી ફાવશે ?

મમ્મી : હેતલ પહેરી જો.

હેતલ : આમ તો સારી છે, પણ થોડી મોટી છે.

દુકાનદાર : આ સેન્ડલ સરસ છે.

મમ્મી : હા, આ સરસ છે. હેતલ, પહેરીને થોડું ચાલી જો.

હેતલ : હા મમ્મી ફાવે છે. મને ગમ્યા.

મમ્મી : આ સેન્ડલની કિંમત કેટલી છે ?

દુકાનદાર : ઉપર લખેલી છે.

મમ્મી : મારી પાસે તો એટલા રૂપિયા નથી.

વાંચો :

	૮૧	-	એક્યાસી	-	૮૦	ને	૧		
	૮૨	-	બ્યાસી	-	૮૦	ને	૨		
	૮૩	-	ત્યાસી	-	૮૦	ને	૩		
	૮૪	-	ચોરાસી	-	૮૦	ને	૪		
	૮૫	-	પંચાસી	-	૮૦	ને	૫		
	૮૬	-	છ્યાસી	-	૮૦	ને	૬		
	૮૭	-	સત્યાસી	-	૮૦	ને	૭		
	૮૮	-	ઈઠ્યાસી	-	૮૦	ને	૮		
	૮૯	-	નેવ્યાસી	-	૮૦	ને	૯		
	૯૦	-	નેવું	-	૮૦	ને	૧૦		

લખો :

○	○	૮૧	૮૨	○	○	○	○	○
૮૨	○	૮૪	○	○	○	૮૮	○	○
○	૮૫	○	○	○	૮૯	○	○	○

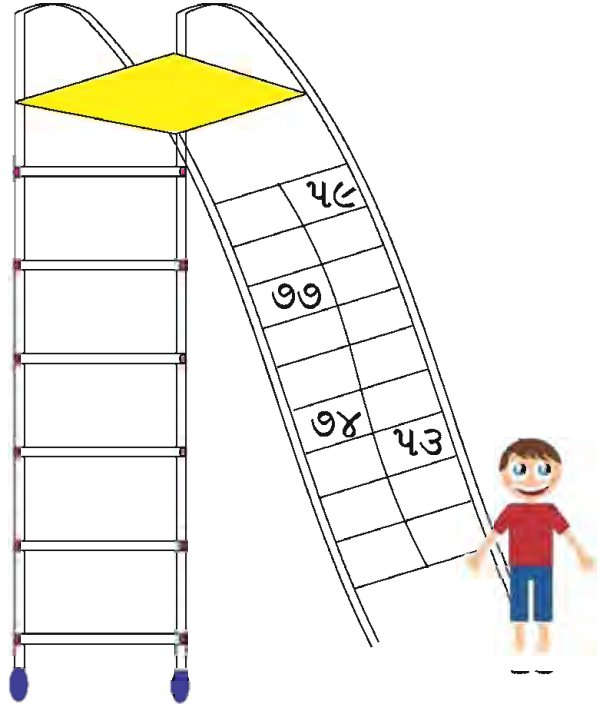
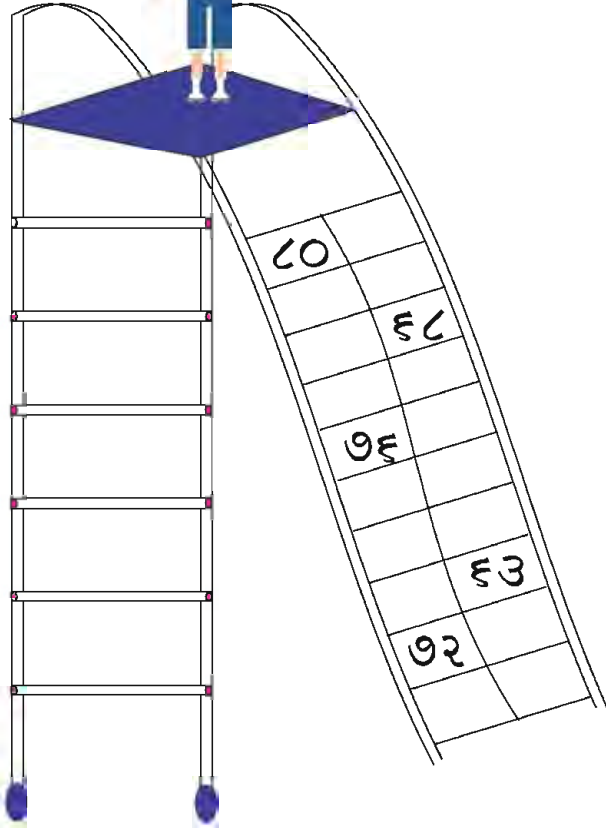

રંગ પૂરો :

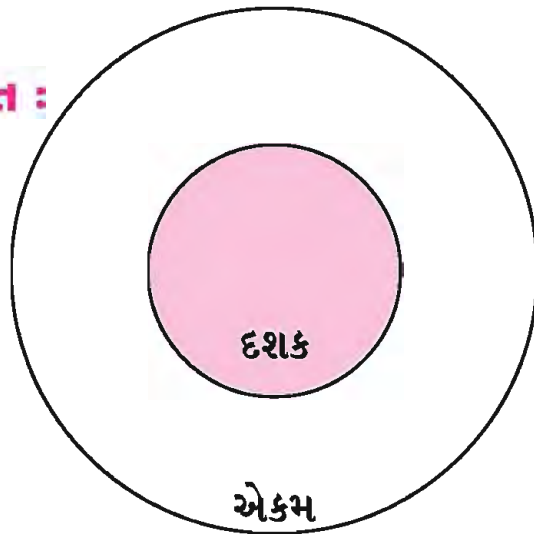

લાખો :

વર્ગખંડની રમત :

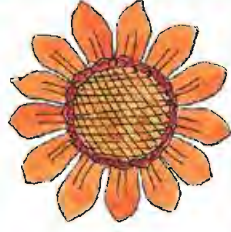
અવલોકન :

ચર્ચા :

(૧) જાન્યુઆરી

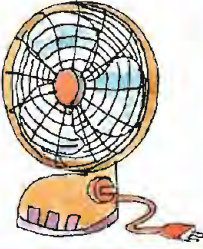
(૨) ફેબ્રુઆરી

(૩) માર્ચ

(૪) એપ્રિલ

(૫) મે

(૬) જૂન

(૭) જુલાઈ

(૮) ઓગસ્ટ

(૯) સપ્ટેમ્બર

(૧૦) ઓક્ટોબર

(૧૧) નવેમ્બર

(૧૨) ડિસેમ્બર

લખો :

(૧)

(૫)

(૯)

(૨)

(૬)

(૧૦)

(૩)

(૭)

(૧૧)

(૪)

(૮)

(૧૨)

વાંચો :

રિન્કી અને પિન્કી એક દિવસ પોતાના મનપસંદ મહિના વિશે વાત કરતાં હતાં.

મને જુલાઈ અને ઓગસ્ટ મહિનો ગમે, કારણ કે આ મહિનામાં વરસાદ પડે.

મને મે અને જૂન મહિનો ગમે, કારણ કે આ મહિનામાં કેરી ખાવા મળે.

વિચારો અને કહો :

વિચારો અને કહો :

લખો :

	અંગ્રેજી મહિના		ગુજરાતી મહિના
૧.		૧.	
૨.		૨.	
૩.		૩.	
૪.		૪.	
૫.		૫.	
૬.		૬.	
૭.		૭.	
૮.		૮.	
૯.		૯.	
૧૦.		૧૦.	
૧૧.		૧૧.	
૧૨.		૧૨.	

કોયડો :

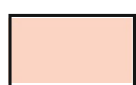

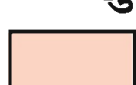

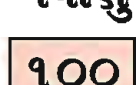
ચર્ચા :

રવિવાર	સોમવાર	મંગળવાર	બુધવાર	ગુરુવાર	શુક્રવાર	શનિવાર
					૧	૨
૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬
૧૭	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨	૨૩
૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦

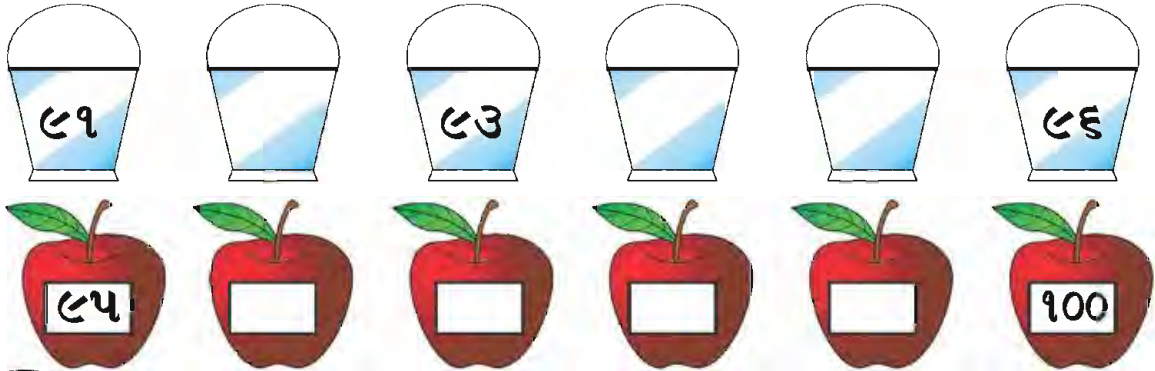

ગણો :

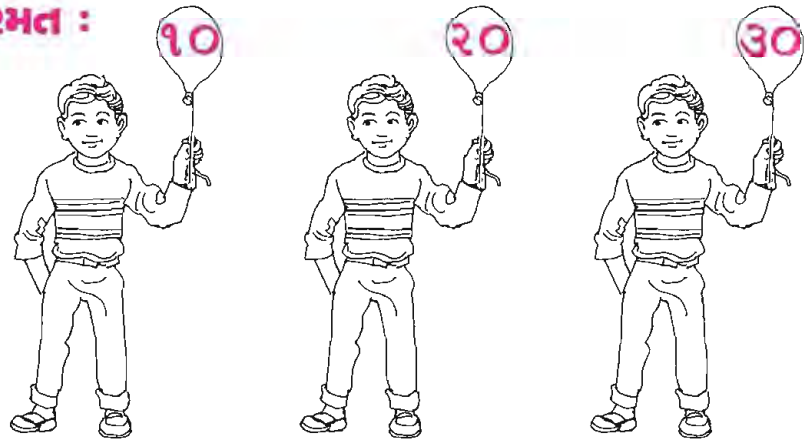
૯ દસ	૧	એકાણુ
૯ દસ	૨	બાણુ
૯ દસ	૩	ત્રાણુ
૯ દસ	૪	ચોરાણુ
૯ દસ	૫	પંચાણુ
૯ દસ	૬	છન્નુ
૯ દસ	૭	સત્તાણુ
૯ દસ	૮	અઠાણુ
૯ દસ	૯	નવાણુ
૯ દસ	૧૦	સો

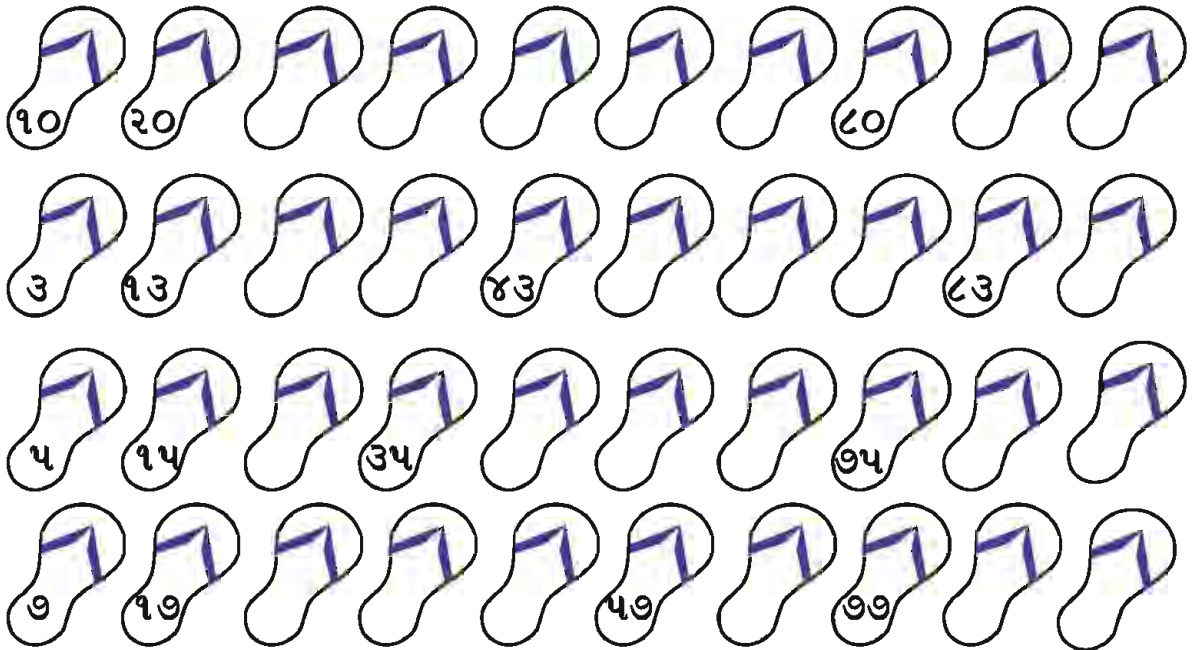
લખો :

વર્ગખંડની રમત :

લખો :

જુઓ અને કરો :

૯૨

એકાણુ

૯૫

છન્નુ

૯૧

નવાણુ

પંચાણુ

બાણુ

૯૩

સત્તાણુ

૯૯

૯૭

૯૮

ચોરાણુ

૯૪

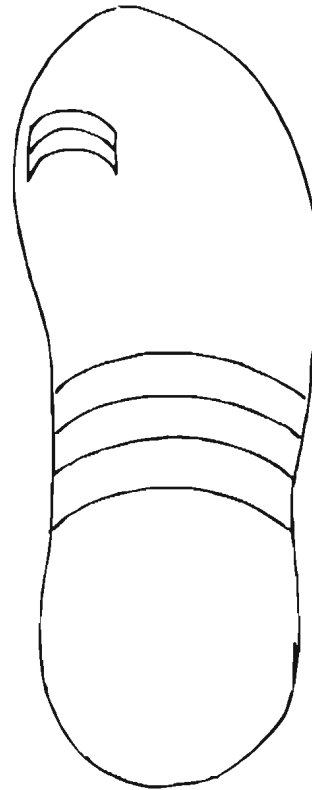
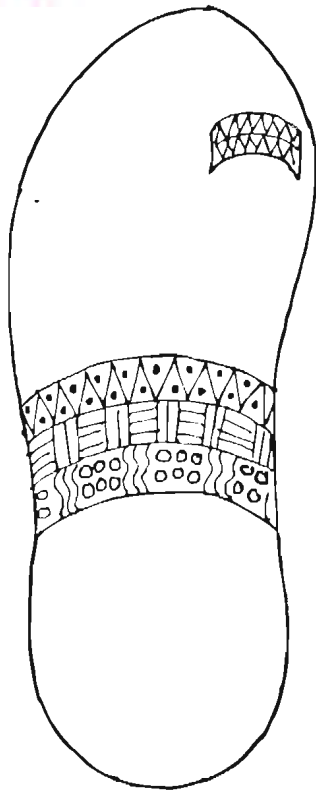
અઠાણુ

૯૬

તાણુ

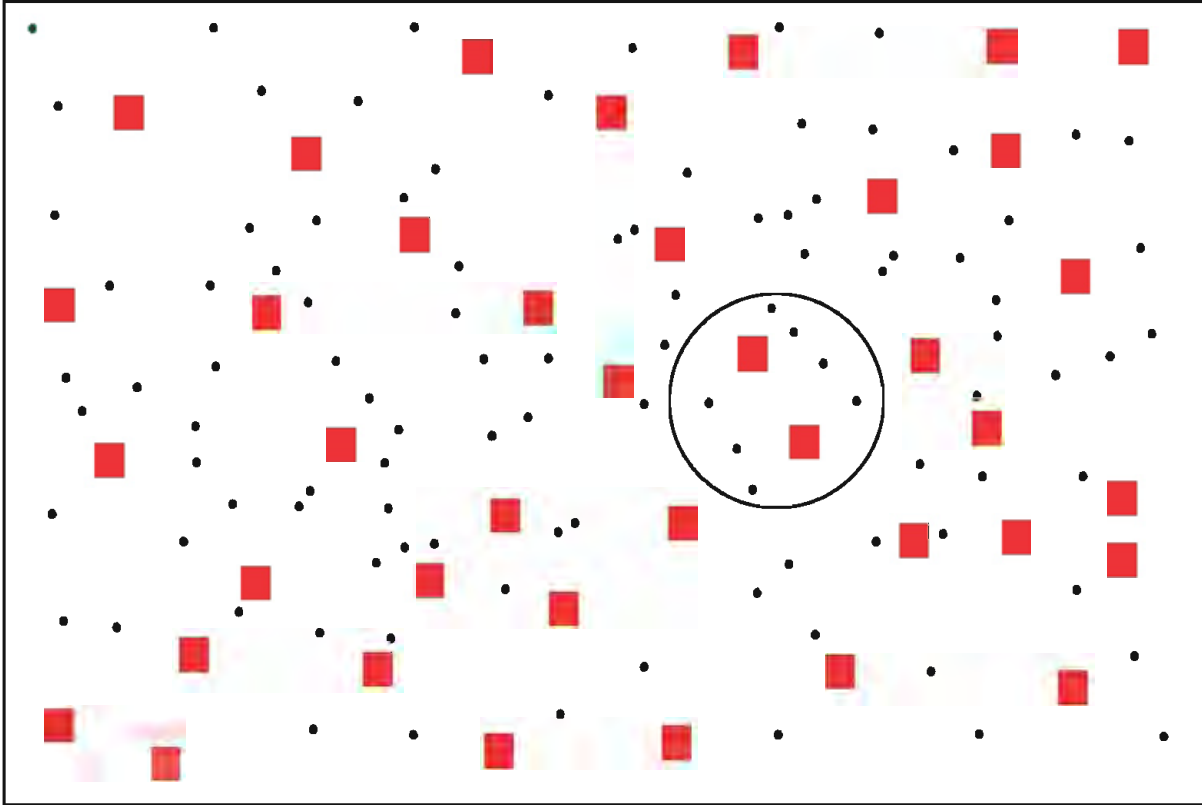

રંગ પૂરો :

વર્ગખંડની રમત :

લાખો :

$20 + 9 = 29$		

વર્ગખંડની રમત :

૧૦૦	૯૯?	૯૮	૯૭ ★	૯૬	૯૫	૯૪ 🍬	૯૩	૯૨	૯૧
૮૧ ★	૮૨	૮૩	૮૪	૮૫?	૮૬	૮૭	૮૮	૮૯	૯૦
૮૦	૭૯	૭૮	૭૭	૭૬	૭૫ ?	૭૪	૭૩	૭૨	૭૧
૬૧ ★	૬૨	૬૩	૬૪	૬૫	૬૬	૬૭ 🍬	૬૮	૬૯	૭૦
૬૦	૫૯	૫૮ ★	૫૭	૫૬	૫૫	૫૪ ?	૫૩	૫૨	૫૧
૪૧	૪૨	૪૩	૪૪ 🍬	૪૫	૪૬ ?	૪૭	૪૮	૪૯	૫૦
૪૦	૩૯	૩૮	૩૭	૩૬	૩૫	૩૪	૩૩ ?	૩૨	૩૧
૨૧	૨૨	૨૩	?૨૪	૨૫	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯	૩૦
૨૦	૧૯	૧૮ 🍬	૧૭	૧૬	★૧૫	૧૪	૧૩	૧૨	૧૧
૧ 🍬	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮? ?	૯	૧૦

નિયમો : પાસો ફેંકી મળતા અંક મુજબ આગળ ખસો. કોઈ ખાનામાં નીચે મુજબનાં ચિહ્નો હોય તો સૂચના મુજબ કરવું.

- બે પગથિયાં પાછાં જવું.

- પાંચ પગથિયાં આગળ વધવું.

- પ્રશ્નનો જવાબ આપવો.

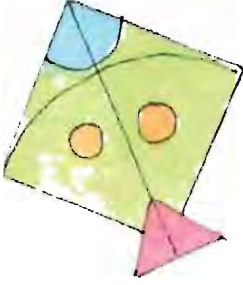
૫. અજબ-ગજબ

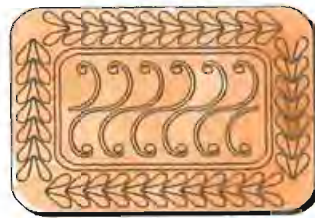
ગીત :

ચર્ચા :

ચાર ખૂણાનું ચોરસ, પતંગ એ કહેવાય.
ઊંચા આભે પવનમાં સર સર ઊડતી જાય.
મંદિર માથે ધોળી ધજા, હવામાં લહેરાય.
દિશા શીખવે દાદાને, ત્રિકોણ એ કહેવાય.
ગોપાલની સાઈકલનું પૈડું, ગોળ ગોળ ફરતું જાય.
બંગડીથી એ મોટું છે, વર્તુળ એ કહેવાય.
નાસ્તાના ડબ્બામાં બિસ્કિટ ખૂબ ભરાય.
બેયનો આકાર પૂછો તો, લંબચોરસ કહેવાય.

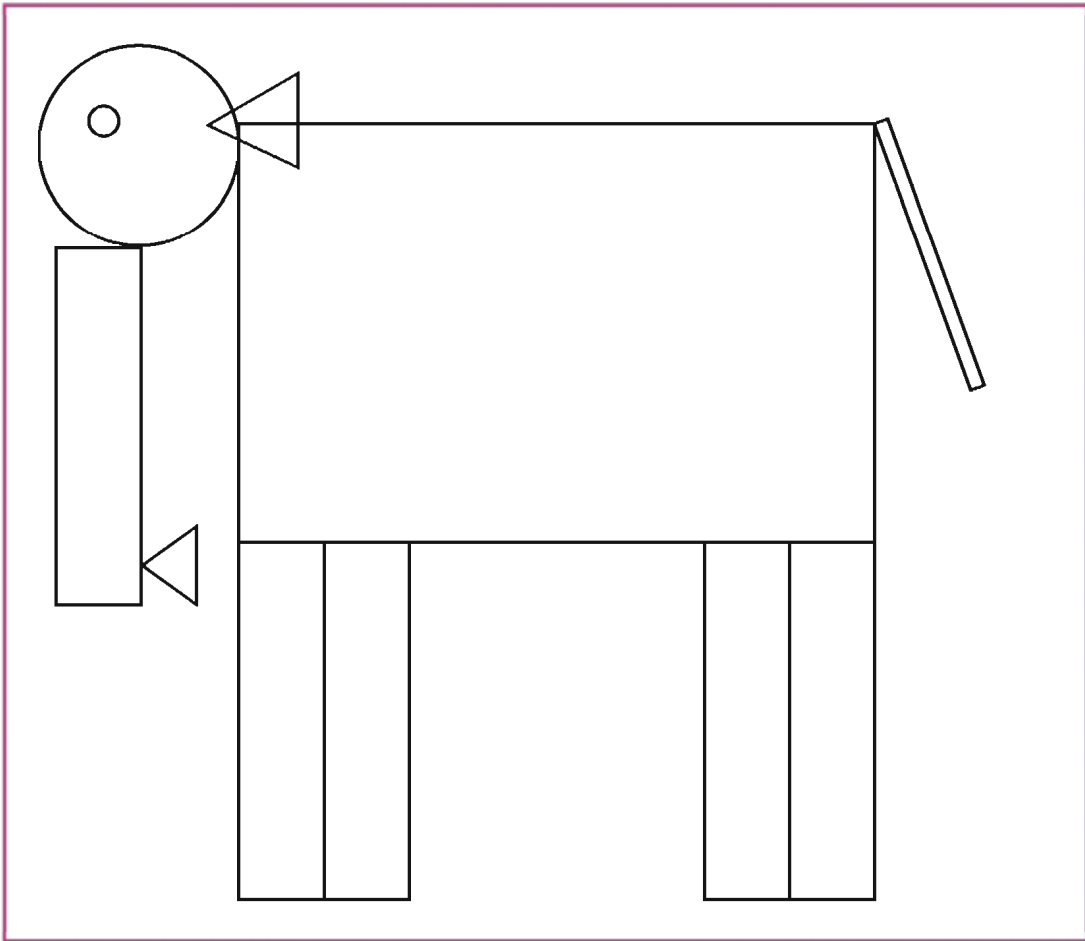

રંગ પૂરો :

લખો :

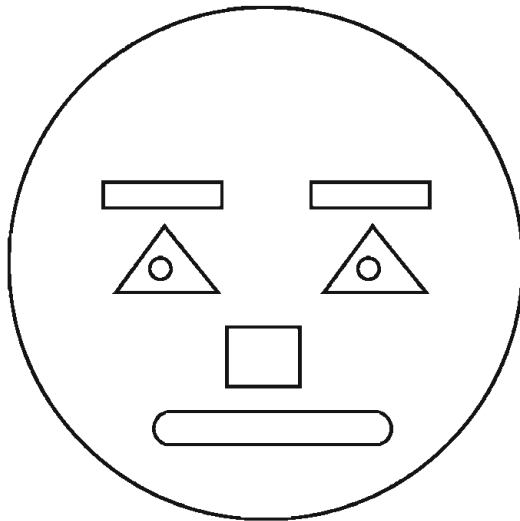
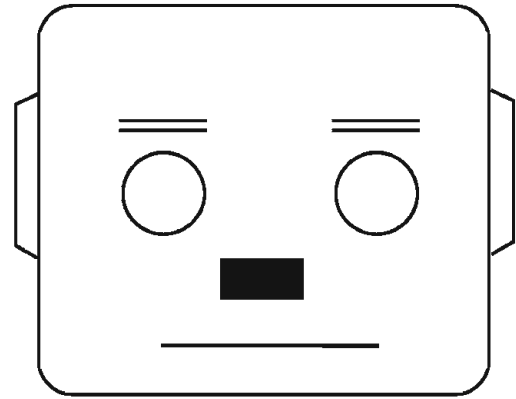
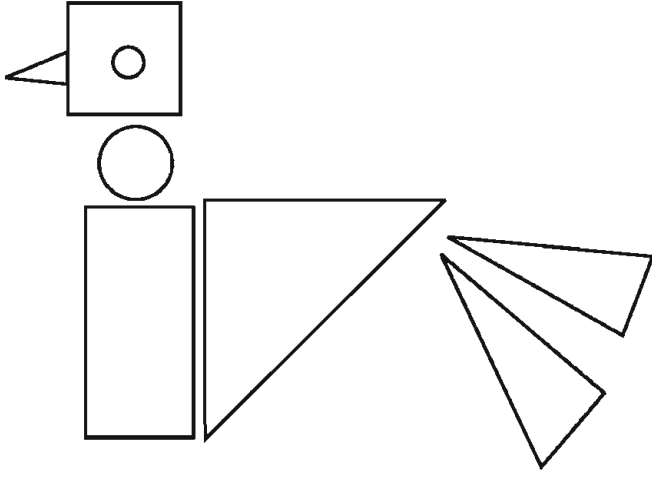

ધિચારો અને કહો :

પ્રવૃત્તિ :

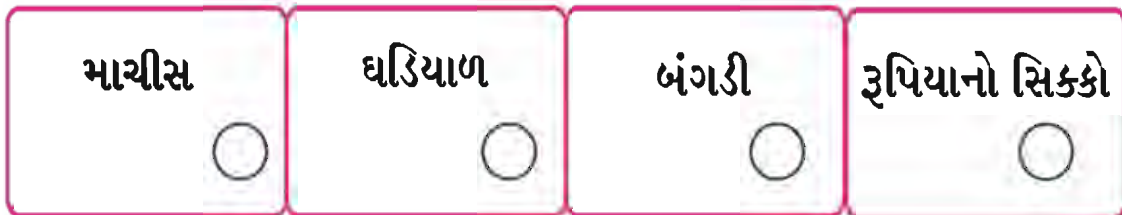
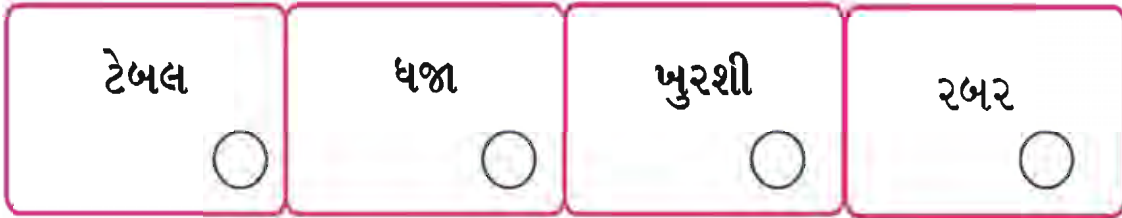
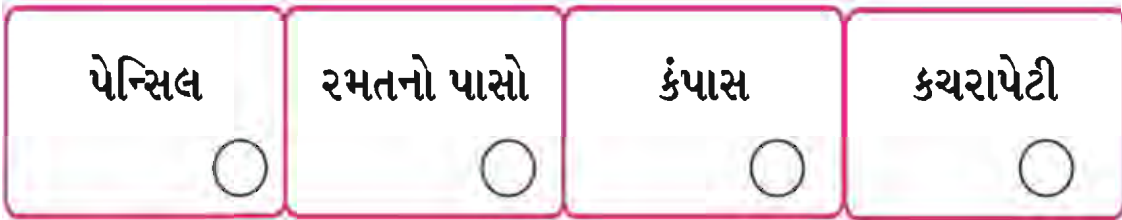

રંગ પુરો :

ચર્ચા :

કોયડો :

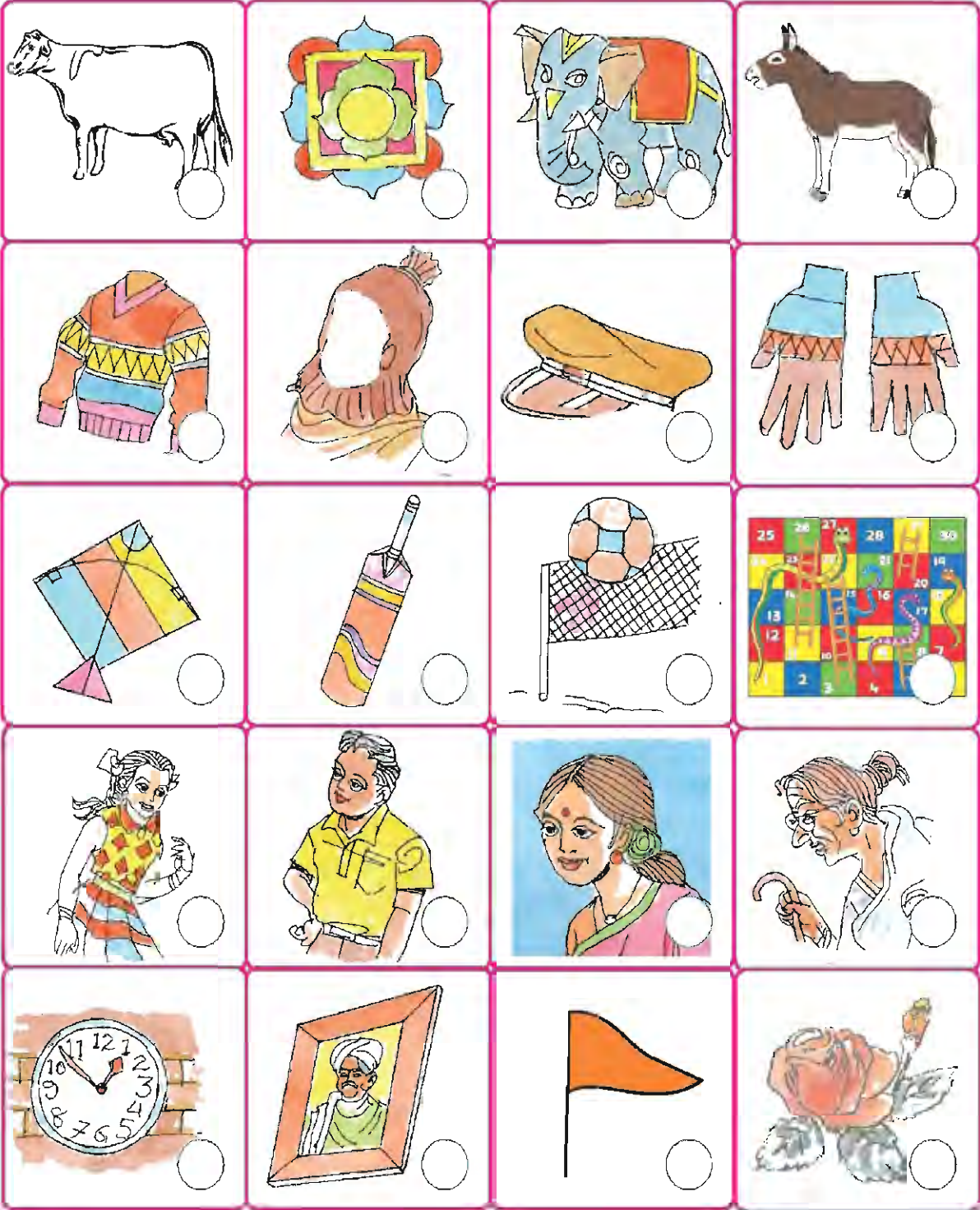

અવલોકન :

ચર્ચા :

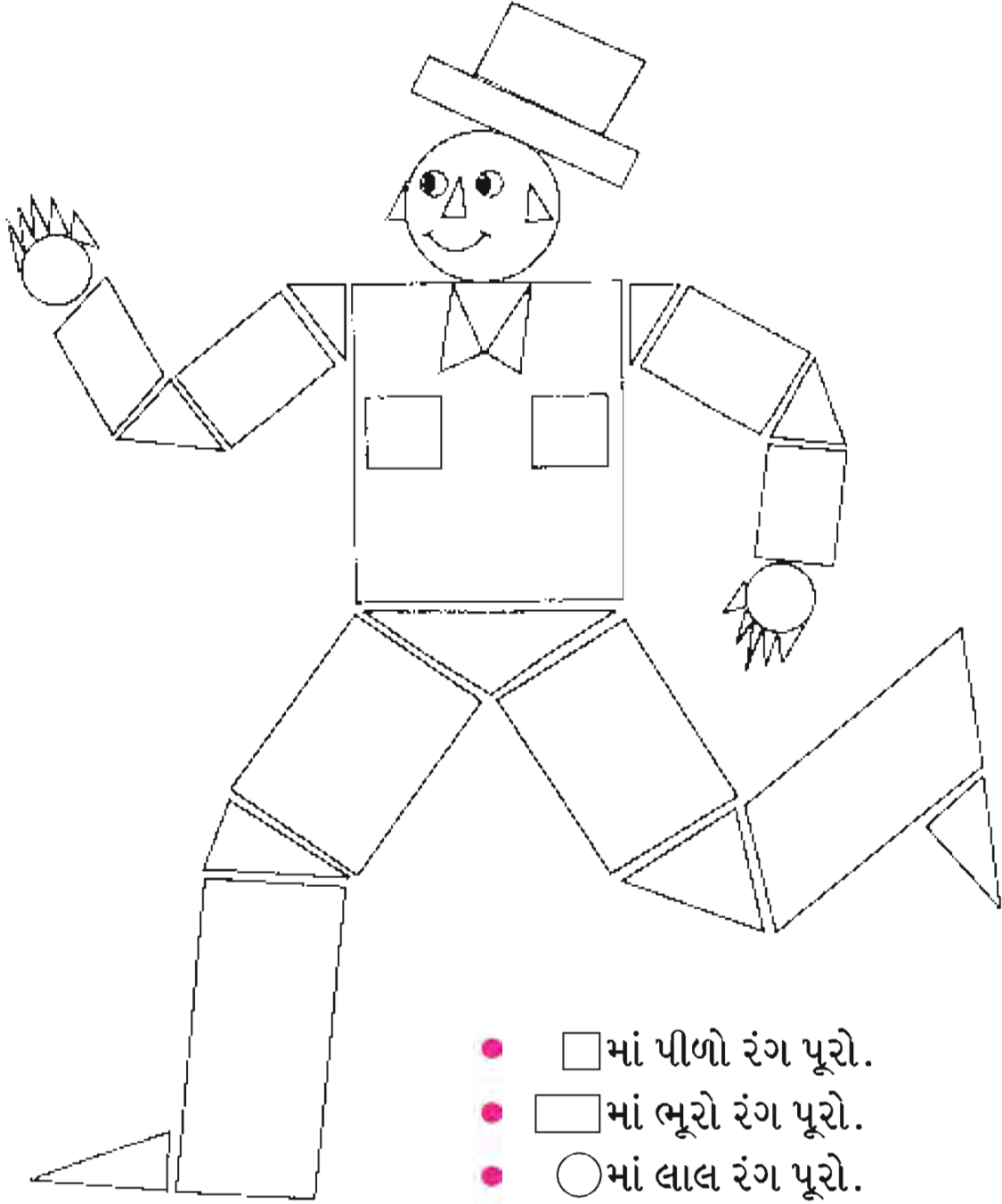

રંગ પૂરો :

ચર્ચા :

- □ માં પીળો રંગ પૂરો.
- □ માં ભૂરો રંગ પૂરો.
- ○ માં લાલ રંગ પૂરો.
- △ માં લીલો રંગ પૂરો.

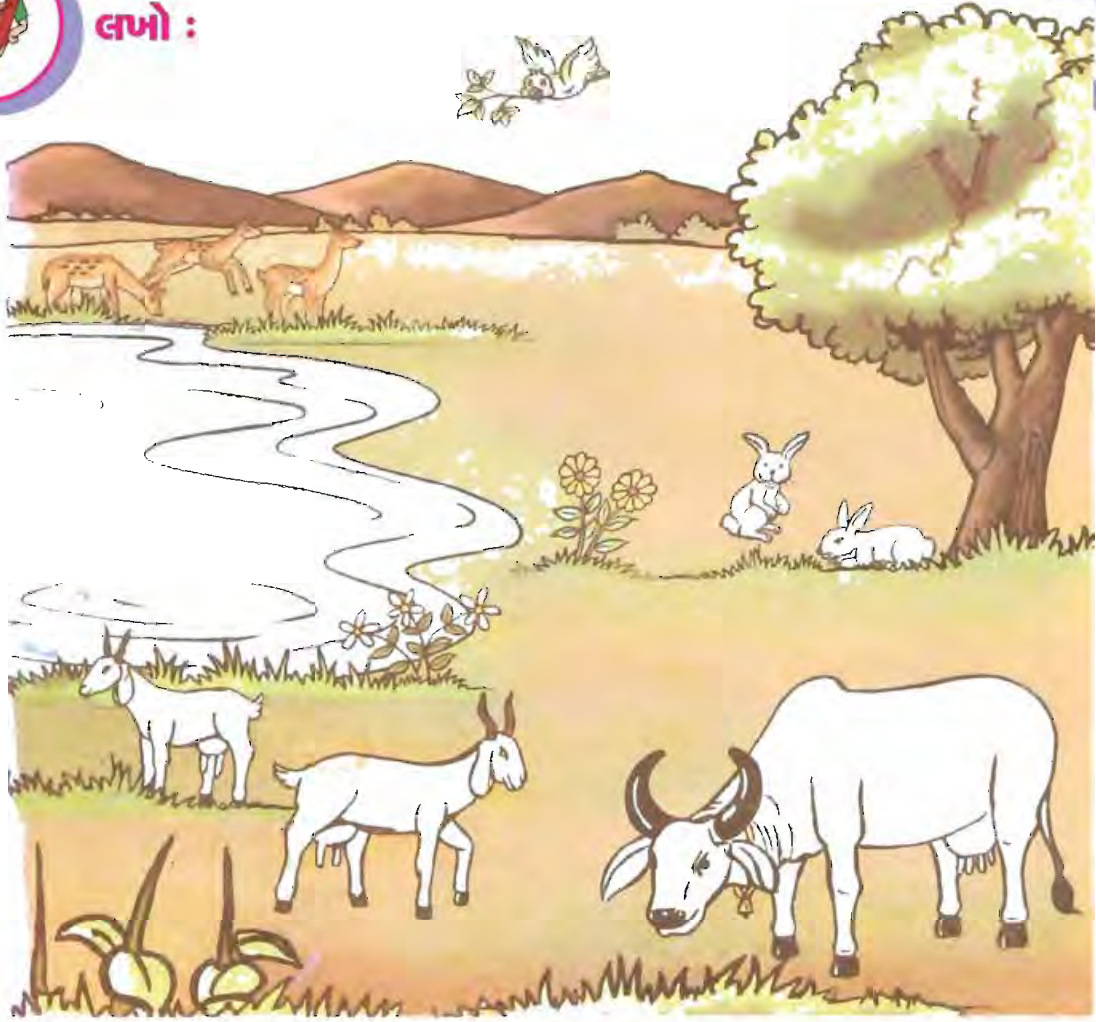

અવલોકન :

	દસ ૧ વાર એટલે ૧૦	૧૦	૧	૧૦
	દસ ૨ વાર એટલે ૨૦	૧૦	૨	૨૦
	દસ ૩ વાર એટલે ૩૦	૧૦	૩	૩૦
	દસ ૪ વાર એટલે ૪૦	૧૦	૪	૪૦
	દસ ૫ વાર એટલે ૫૦	૧૦	૫	૫૦
	દસ ૬ વાર એટલે ૬૦	૧૦	૬	૬૦
	દસ ૭ વાર એટલે ૭૦	૧૦	૭	૭૦
	દસ ૮ વાર એટલે ૮૦	૧૦	૮	૮૦
	દસ ૯ વાર એટલે ૯૦	૧૦	૯	૯૦
	દસ ૧૦ વાર એટલે ૧૦૦	૧૦	૧૦	૧૦૦

લખો :

ઘડિયાની મદદથી કોયડા-ઉકેલ ચિત્રના આધારે માં જવાબ લખો :

- ૨ સસલાના કાન કેટલા ?
- ૩ હરણના પગ કેટલા ?
- ૩ બીલીપત્રનાં પાન કેટલાં ?
- ૫ પાંદડીવાળાં ત્રણ ફૂલની પાંદડી કેટલી ?
- ૧૦ પાંદડીવાળાં બે ફૂલની પાંદડી કેટલી ?
- ૧ ગાયના આંચળ કેટલા ?
- ૨ બકરીના આંચળ કેટલા ?
- ૨ બકરીનાં શિંગડાં કેટલાં ?

કોયડો :

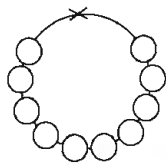
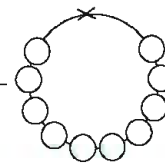
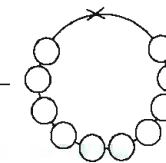
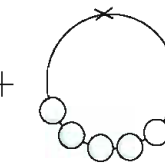

સંખ્યા

૧૦નાં જૂથ

૮૦	૫
૧૦	૮
૬૦	૪
૨૦	૬
૫૦	૧
૪૦	૨

ગણો :

 =

૧૦
૧૦
૧૦
૫

જુઓ અને કરો :

૩ દશક ૩ એકમ

૨ દશક ૨ એકમ

૧ દશક ૧ એકમ

$$\begin{array}{r} 33 \\ - 22 \\ \hline 11 \end{array}$$

૧ દશક ૧ એકમ

$$\begin{array}{r} 34 \\ - 33 \\ \hline 1 \end{array}$$

ગણો :

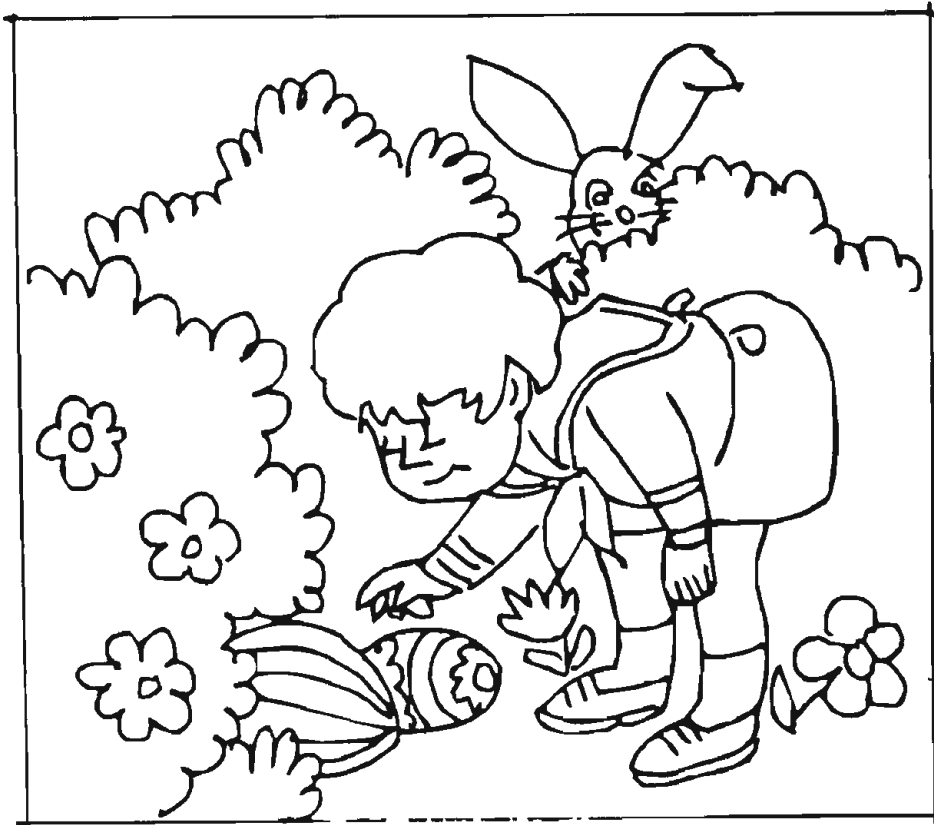

લખો :

$\begin{array}{r} ૪૬ \\ - ૨૫ \\ \hline ૨૧ \end{array}$	$\begin{array}{r} ૮૨ \\ - ૪૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૨૭ \\ - ૧૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૭૮ \\ - ૩૬ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૬૫ \\ - ૨૩ \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} ૯૫ \\ - ૨૪ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૩૪ \\ - ૨૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૫૮ \\ - ૪૨ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૮૩ \\ - ૩૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૩૮ \\ - ૨૫ \\ \hline \end{array}$

રંગ પૂરો :

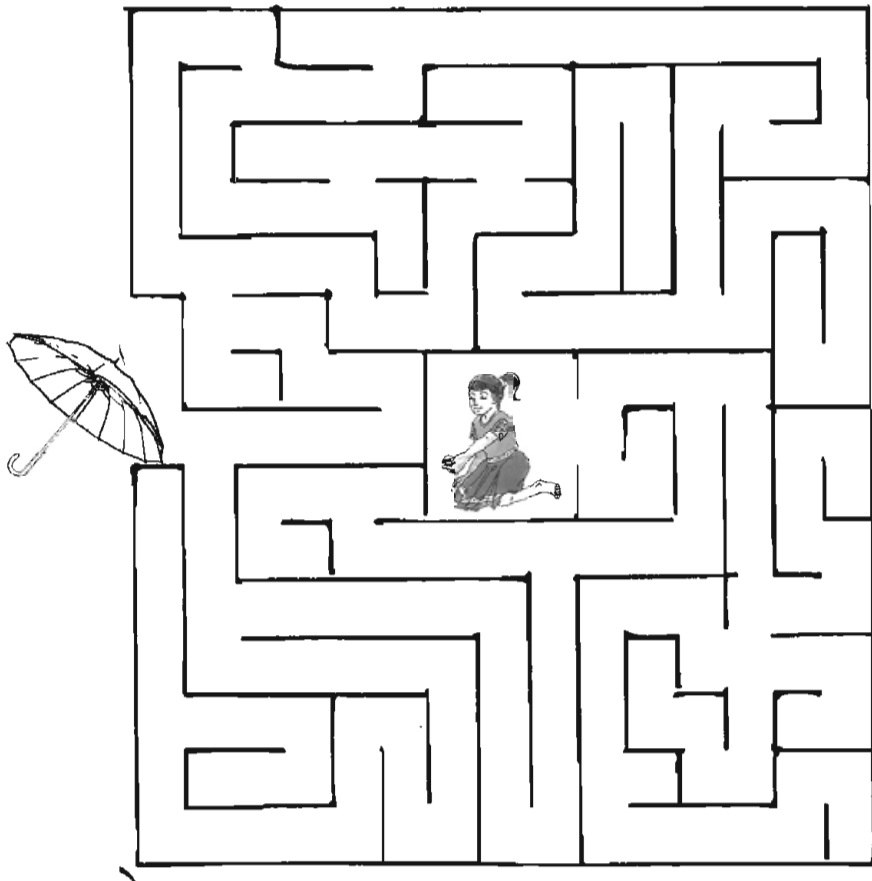

લખો :

$\begin{array}{r} ૮૬ \\ - ૪૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૪૮ \\ - ૨૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૨૩ \\ - ૧૨ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૯૪ \\ - ૩૨ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૭૫ \\ - ૨૩ \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} ૯૮ \\ - ૪૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૫૩ \\ - ૩૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૭૨ \\ - ૬૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૮૬ \\ - ૫૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૬૭ \\ - ૨૩ \\ \hline \end{array}$

પ્રવૃત્તિ :

લખો :

$\begin{array}{r} ૬૭ \\ - ૨૭ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૪૩ \\ - ૪૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૮૬ \\ - ૨૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૭૬ \\ - ૩૩ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૮૭ \\ - ૫૭ \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} ૫૫ \\ - ૫૨ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૨૮ \\ - ૨૬ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૫૧ \\ - ૩૧ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૧૪ \\ - ૧૨ \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} ૩૪ \\ - ૧૧ \\ \hline \end{array}$

કોયડો :

❖ કનો જાદુ

લખો :

$\begin{array}{r} ૬ \\ - ૦ \\ \hline ૬ \end{array}$	$\begin{array}{r} - \\ \hline ૬ \end{array}$	$\begin{array}{r} ૮ \\ - ૨ \\ \hline ૬ \end{array}$	$\begin{array}{r} - \\ \hline ૬ \end{array}$	$\begin{array}{r} - \\ \hline ૬ \end{array}$
$\begin{array}{r} ૧૧ \\ - ૫ \\ \hline ૬ \end{array}$	$\begin{array}{r} - \\ \hline ૬ \end{array}$	$\begin{array}{r} - \\ \hline ૬ \end{array}$	$\begin{array}{r} - \\ \hline ૬ \end{array}$	$\begin{array}{r} ૧૦ \\ - \\ \hline ૬ \end{array}$

કોયડો :

$$૮ - ૦ = ૮$$

$$૧૦ - \underline{\quad} = ૮$$

$$૧૨ - \underline{\quad} = ૮$$

$$૧૪ - \underline{\quad} = ૮$$

$$૧૬ - \underline{\quad} = ૮$$

કોયડો :

$૯ - ૧ = ૮$

$૧૧ - \underline{\quad} = ૮$

$૧૩ - \underline{\quad} = ૮$

$૧૫ - \underline{\quad} = ૮$

$૧૭ - \underline{\quad} = ૮$

લખો :

રંગ પૂરો :

૧									
	૧૨								૨૦
								૩૯	
૫૧									
					૬૬				
		૮૩							
									૧૦૦

	૫	૧૪	૨૦	૨૩	૨૯	૨૭	૩૫	૫૬
	૯	૩	૧૮	૪	૭	૫૫	૯૦	૬૪
	૧૭	૯૨	૪૩	૬૬	૭૮	૮૯	૧૬	૯૯

વાંચો :

લખો :

૨	૧	૨	૩	૧	૩	૪	૧	૪	૫	૧	૫	૧૦	૧	૧૦
૨	૨	૪	૩	૨	૬	૪	૨	૮	૫	૨	૧૦	૧૦	૨	૨૦
૨	૩	૬	૩	૩	૯	૪	૩	૧૨	૫	૩	૧૫	૧૦	૩	૩૦
૨	૪	૮	૩	૪	૧૨	૪	૪	૧૬	૫	૪	૨૦	૧૦	૪	૪૦
૨	૫	૧૦	૩	૫	૧૫	૪	૫	૨૦	૫	૫	૨૫	૧૦	૫	૫૦
૨	૬	૧૨	૩	૬	૧૮	૪	૬	૨૪	૫	૬	૩૦	૧૦	૬	૬૦
૨	૭	૧૪	૩	૭	૨૧	૪	૭	૨૮	૫	૭	૩૫	૧૦	૭	૭૦
૨	૮	૧૬	૩	૮	૨૪	૪	૮	૩૨	૫	૮	૪૦	૧૦	૮	૮૦
૨	૯	૧૮	૩	૯	૨૭	૪	૯	૩૬	૫	૯	૪૫	૧૦	૯	૯૦
૨	૧૦	૨૦	૩	૧૦	૩૦	૪	૧૦	૪૦	૫	૧૦	૫૦	૧૦	૧૦	૧૦૦

૨	૧	૨												
			૩	૨	૬									
									૫	૩	૧૫			
						૪	૪	૧૬						
												૧૦	૫	૫૦
			૩	૮	૨૪									
૨	૧૦	૨૦												

કોયડો :

ચક્રતા ક્રમમાં લખો
૭૩, ૫૩, ૬૦, ૫૭

વચ્ચેની સંખ્યા
૮૮   ૮૬

પછીની સંખ્યા
૪૬

પહેલાંની સંખ્યા
  ૮૭

સંખ્યા લખો :

ગીતરતા ક્રમમાં લખો :
૯૩, ૬૨, ૭૨, ૮૨

પહેલાંની સંખ્યા
  ૭૦

માસનો ક્રમ લખો :

ઓક્ટોબર
જૂન
સપ્ટેમ્બર
ફેબ્રુઆરી

માર્ચ   મે

૫૮
+ ૩૧

મણકા દોરો :

દશક   એકમ
  ૭૬

૩૮
+ ૫૯

પનાં કેટલાં જૂથ ?

***
***
***
***

પાંચ પંચા
ચાર તરી
બે અઠા
દસ છક

૮ એટલે ૪નાં જૂથ
૪૦ એટલે ૫નાં જૂથ
૧૬ એટલે ૨નાં જૂથ
૭૦ એટલે ૧૦નાં જૂથ

એક વર્ગમાં ૨૮ છોકરીઓ અને ૧૮ છોકરાઓ છે,
તો વર્ગની કુલ સંખ્યા કેટલી ?

એક શાળાના ૮૮ વિદ્યાર્થીઓ પ્રવાસમાં જવા હચ્છે છે.
બસમાં ૫૬ બેઠક છે. કેટલા વિદ્યાર્થીઓ પ્રવાસમાં ન
જઈ શકે ?

એક કુલમાં ૫ પાંદડી છે. એવાં ૭ કુલમાં
કેટલી પાંદડી ?

૬. આવો ઘર-ઘર રમીએ

વાંચો :

ચર્ચા :

રીતુ, નીતુ ને અનવર
આવો રમીએ ઘર-ઘર.
રીતુ બનાવે રેતીનું ઘર.
નીતુ બનાવે સળીનું ઘર.
હોંશે બનાવે છે અનવર,
ભીની, ભીની માટીનું ઘર.
ખુશ થયાં સૌ બનાવી ઘર
પવન ફૂંકાયો સરસર..... સર !!
કોનાં કોનાં તૂટ્યાં ઘર ?
કોનાં કોનાં બચ્યાં ઘર ?

લખો :

ચર્ચા :

A large empty rectangular box for writing or drawing.

વાંચો :

લખો :

	સુગરી
	ઉંદર
	મધમાખી
	ચકલી
	માણસ
	ઘોડો

અવલોકન :

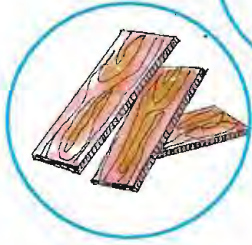
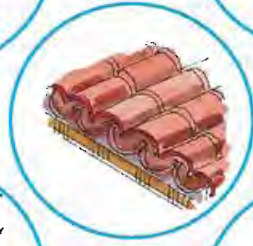
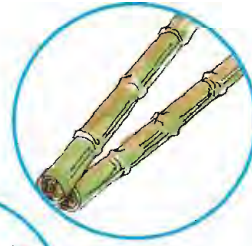
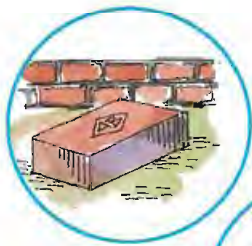
વાંચો :

ચર્ચા :

કોઈ ઘર બાંધે, કોઈ માળો બાંધે, કોઈ દર બનાવે.
માણસ ઘર બાંધે છે. પંખી માળો બનાવે છે.
કીડી અને મંકોડા દર બનાવે છે, ઝૂંપડી પણ ઘર છે,
બંગલો પણ ઘર છે, તો શાનું બને ?
ઘરમાં કોણ-કોણ રહે ? પંખી માળા શેના બનાવે ?

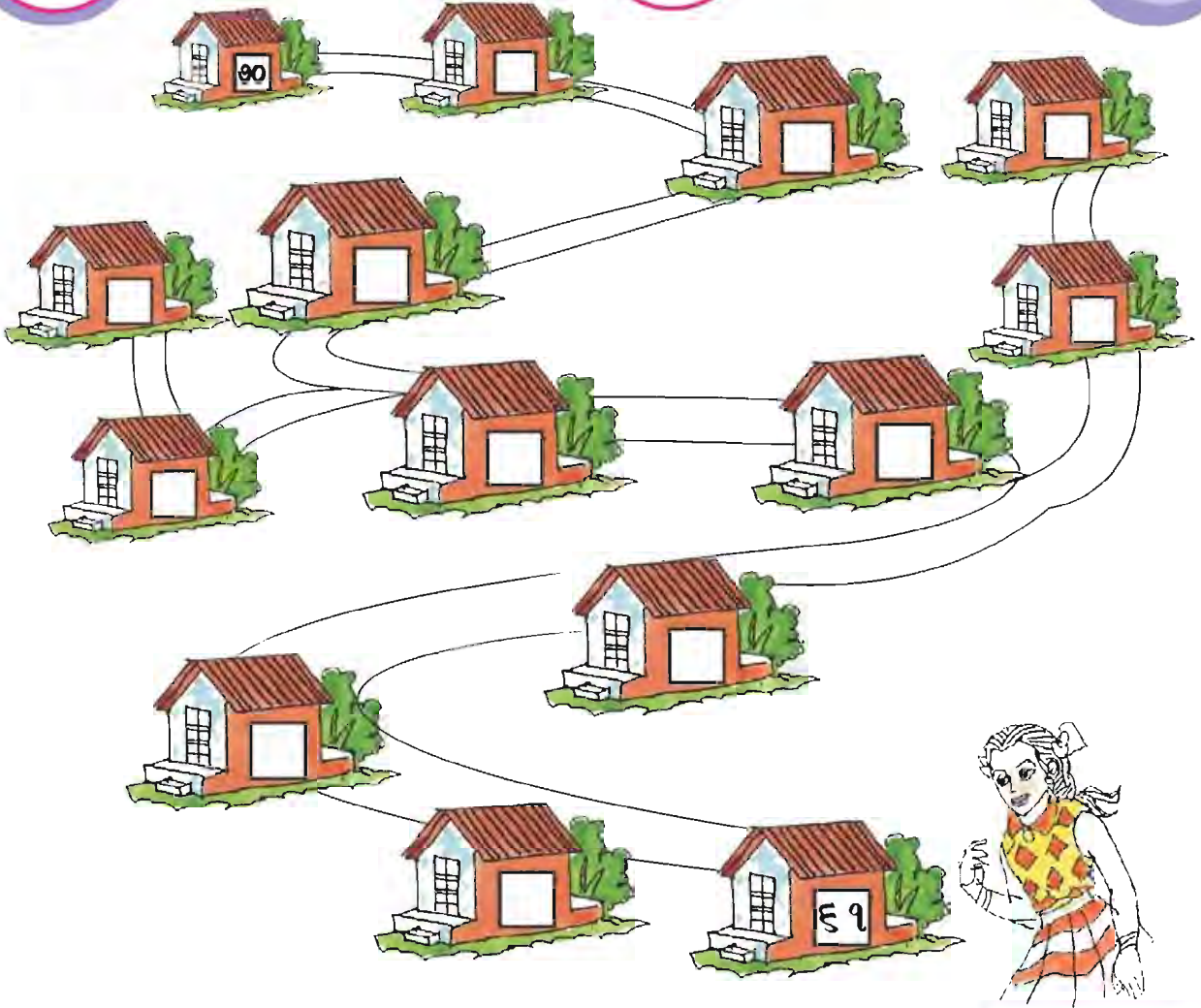

વિચારો અને કહો :

લખો :

- દર નંબરના ઘરની તરત પછીનું ઘર કયા નંબરનું છે ?
- દપ નંબરના ઘરની તરત પહેલાંનું ઘર કયા નંબરનું છે ?
- દ૭ નંબરના ઘરની તરત પછીનું ઘર કયા નંબરનું છે ?
- દ૪ અને દદ નંબરના ઘરની વચ્ચેનું ઘર કયા નંબરનું છે ?
- દ૮ અને ૭૦ નંબરના ઘરની વચ્ચેનું ઘર કયા નંબરનું છે ?

କାମ୍ପୋ :

୪୨	୪୩	୫୫	
୩୫		୭୮	
୫୨		୮୮	
୫୩		୭୨	

୮୦	୮୧		୯୩
	୩୪		୮୪
	୪୯		୯୯
	୫୦		୯୪

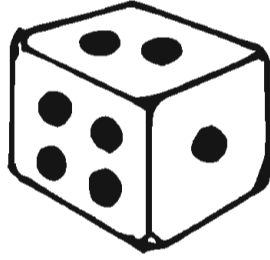
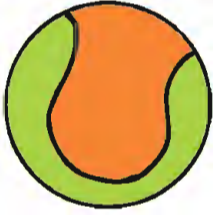

କାମ୍ପୋ :

୯୨	୯୩	୯୪	୫୧		୫୩
୭୭		୭୯	୫୪		୫୫
୮୫		୮୮	୮୦		୮୨
୪୫		୪୮	୮୯		୯୧

અવલોકન :

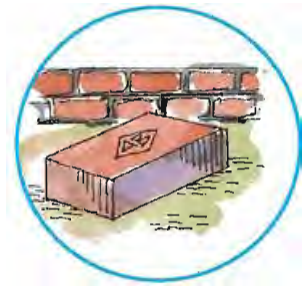
વિચારો અને કહો :

પુસ્તક

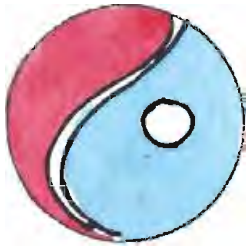
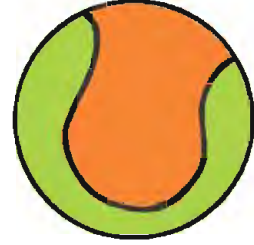
ધજા

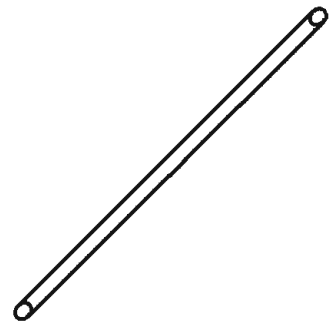
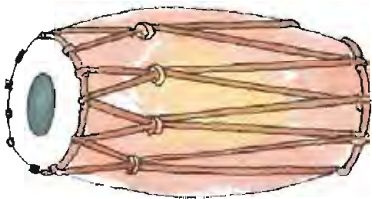
ઈંટ

અર્થ :

ભવૃત્તિ :

લખો :

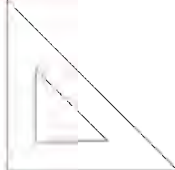
દડો					
માપપટ્ટી					
પુસ્તક					
પેન્સિલ					

રંગ પૂરો :

ચર્ચા :

૭. દરિયાકાંઠે

ગીત :

ચર્ચા :

દરિયાકાંઠે રમવા ચાલો, નાના બાળારાજ,
રેતીમાં રમવાને ચાલો રે બાળારાજ...
શંખલાં-છીપલાં વીણીને, માળા રે બનાવશું,
કાગળની હોડીને, પાણીમાં રે તરાવશું,
મોજાં સાથે બાથ ભીડીશું, ચાલો, બાળારાજ... દરિયાકાંઠે.
રેતીના બંગલાઓ, સાથે બેસી બનાવશું,
નાની ઢીંગલી માટે રે ખુરશી-ટેબલ લાવશું,
પાણીમાં છબછબિયાં કરશું, ચાલો, બાળારાજ... દરિયાકાંઠે.
ઊંચા-ઊંચા આભલે સૂરજદાદા આવશે,
સંધ્યાના રંગોને, પાણીમાં રે બિછાવશે,
દરિયામાં એ રંગો જોવા, ચાલો, બાળારાજ... દરિયાકાંઠે.
નાની, નાની માછલીઓ કાંઠે રમવા આવશે,
ગીત મધુરાં ગાશું, દરિયો હિલ્લોળા લાવશે,
મોજામાં હિલ્લોળા જોવા, ચાલો, બાળારાજ... દરિયાકાંઠે.

- મહેન્દ્રભાઈ જોશી

લાખો :

$$\begin{array}{r} ૪૯ \\ +૧૮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૫૨ \\ +૩૯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૨૩ \\ +૩૯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૪૬ \\ +૨૭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૬૧ \\ +૨૯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૫૩ \\ +૨૭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૧૪ \\ +૬૮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૧૯ \\ +૭૨ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૬૪ \\ +૧૮ \\ \hline \end{array}$$

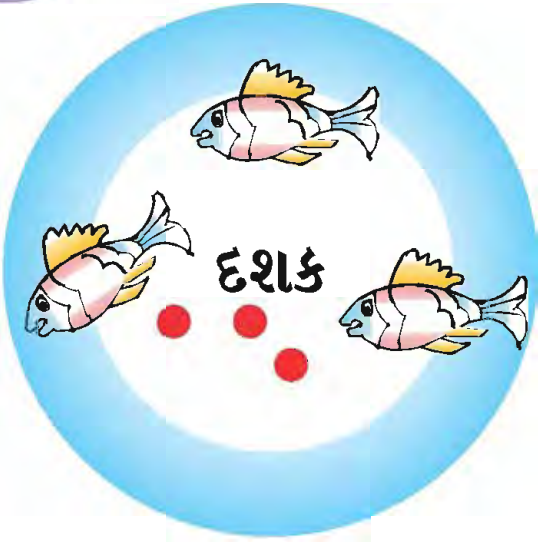

ખવૃત્તિ :

- કાગળની હોડી

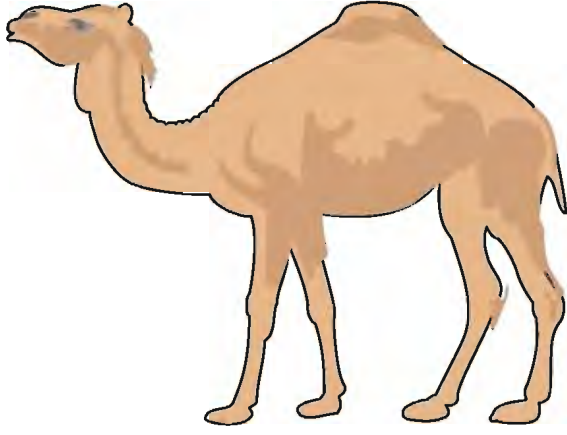
વર્ગખંડની રમત :

દશક	એકમ	સંખ્યા
૩	૨	૩૨

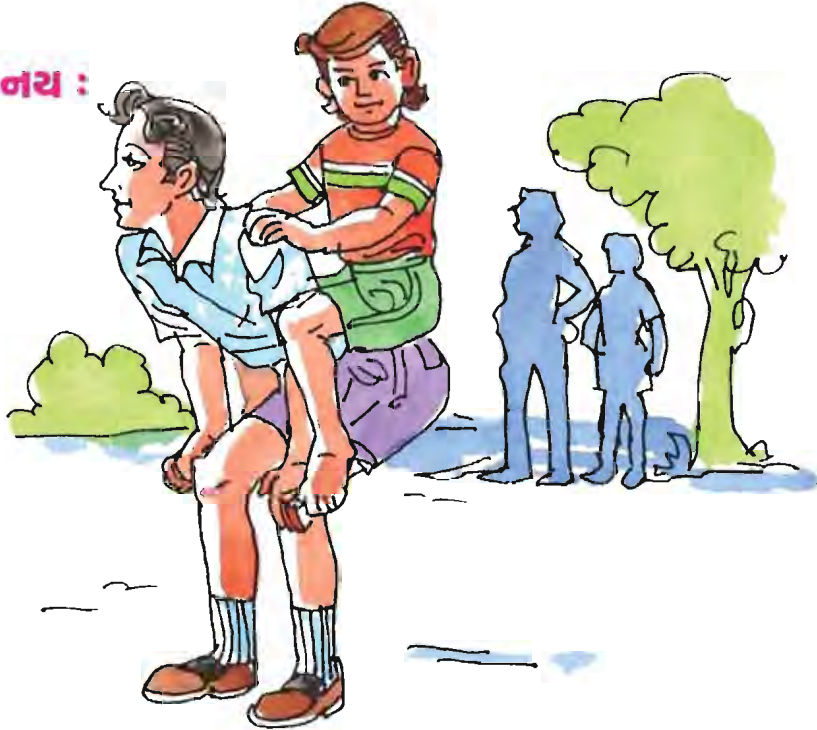
ચર્ચા :

	પાણીમાં રહે	પાણીમાં તરે	વજન ખેંચે	ઊંડી શકે	તરી શકે	દોડી શકે
ઊંટ						
માછલી						

અભિનય :

પ્રવૃત્તિ :

મેદાનની રમત :

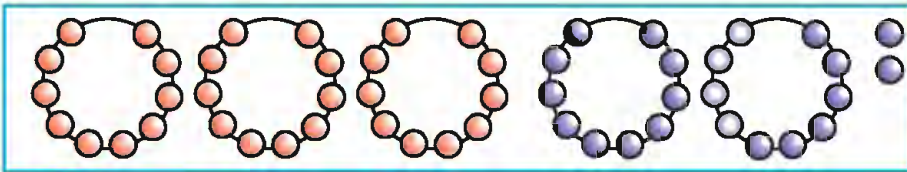
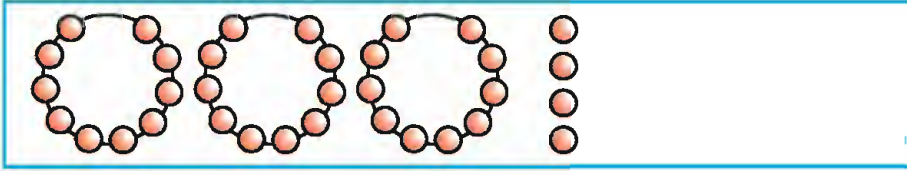

પ્રવૃત્તિ :

ચર્ચા :

$$\begin{array}{r}
 ૩૪ \\
 + ૧૮ \\
 \hline
 ૫૨
 \end{array}$$

અવલોકન :

બરણીમાં ૧૭ ચોકલેટ હતી. તેમાં બીજી ૬ ચોકલેટ મૂકી.
હવે બરણીમાં કેટલી ચોકલેટ હશે ?

$$\begin{array}{r}
 ૧૭ \text{ ચોકલેટ} \\
 + ૬ \text{ ચોકલેટ} \\
 \hline
 ૨૩ \text{ ચોકલેટ} \\
 \hline
 ૨૩ \text{ ચોકલેટ}
 \end{array}$$

અવલોકન :

ચર્ચા :

+
૩૬ + ૨૭

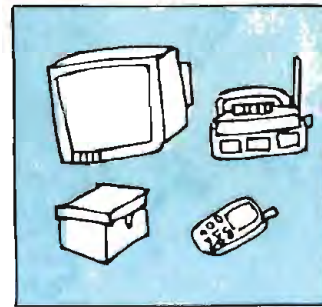
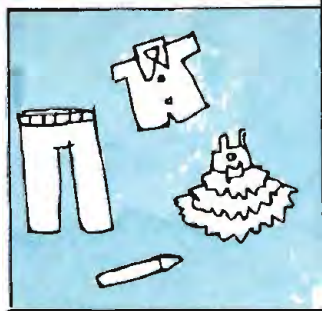
૧
૩૬
+ ૨૭
૬૩

+
૨૫ + ૫૬

૨૫
+ ૫૬

કોયડો :

କାମ୍ପୋ :

$$\begin{array}{r} ୧ ୯ \\ + ୧ ୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୨ ୨ \\ + ୩ ୯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୨ ୩ \\ + ୧ ୯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩ ୫ \\ + ୨ ୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫ ୧ \\ + ୨ ୯ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫ ୩ \\ + ୨ ୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧ ୪ \\ + ୫ ୮ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୧ ୯ \\ + ୭ ୨ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୫ ୫ \\ + ୧ ୮ \\ \hline \end{array}$$

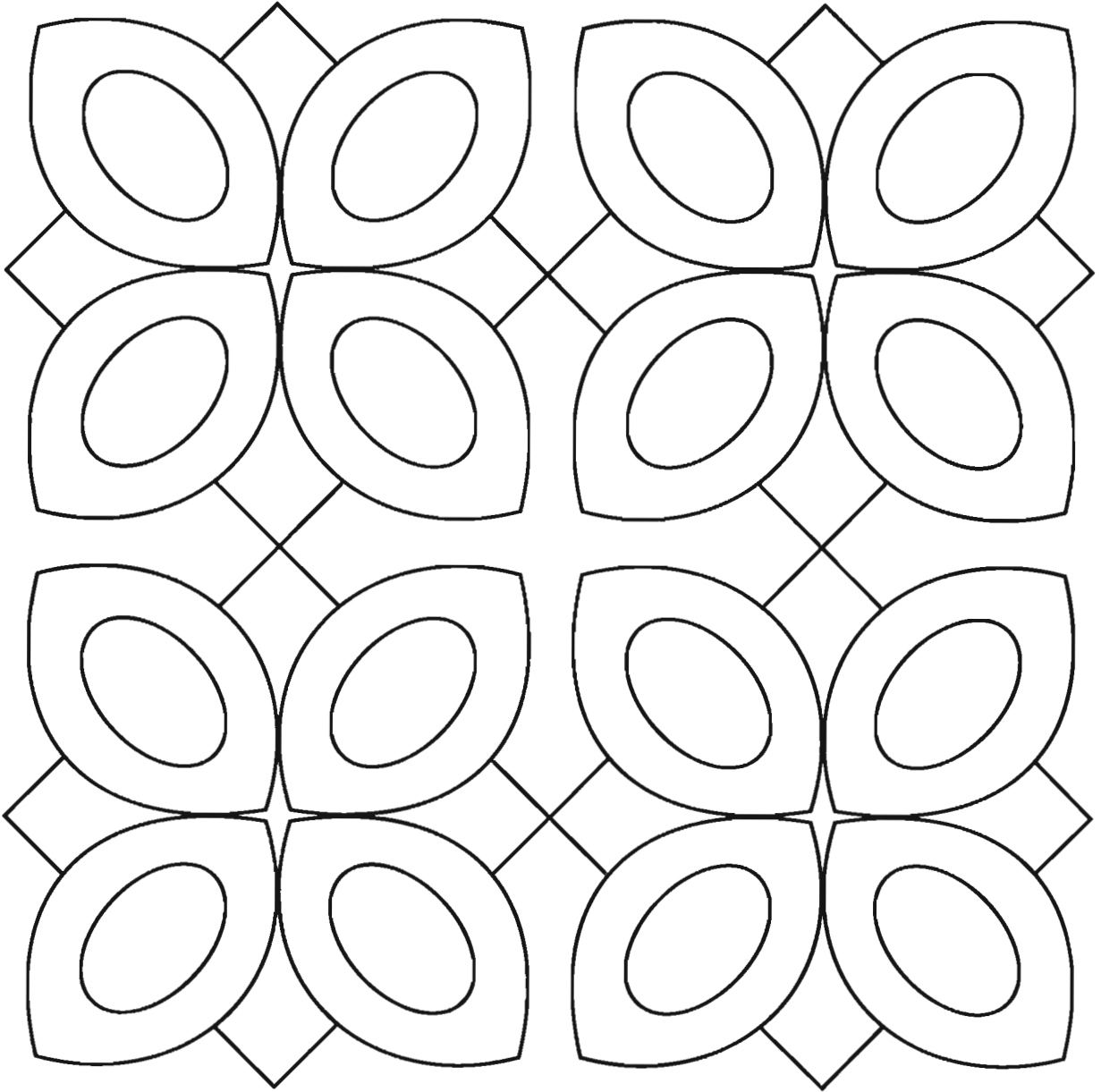
$$\begin{array}{r} ୫ ୪ \\ + ୩ ୭ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୩ ୫ \\ + ୫ ୪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ୭ ୫ \\ + ୧ ୭ \\ \hline \end{array}$$

રંગ પૂરો :

કોથડો :

દશક

એકમ

૫   ૪   ૫૪

૬   ૩   ૬૩

૭   ૩

૮   ૨

૪   ૫

૯   ૪

૯   ૩

૭   ૫

૯. આસપાસ

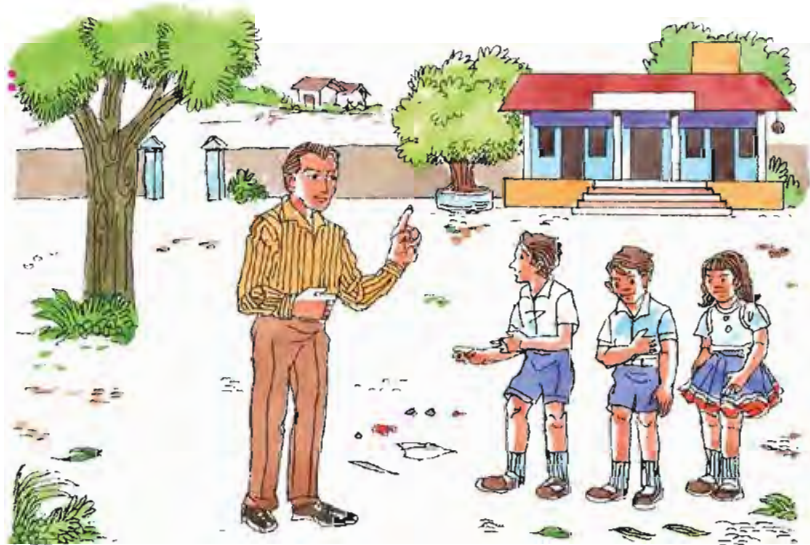
અવલોકન :

વિચારો અને કહો :

ચર્ચા :

વાંચો :

અભિનય :

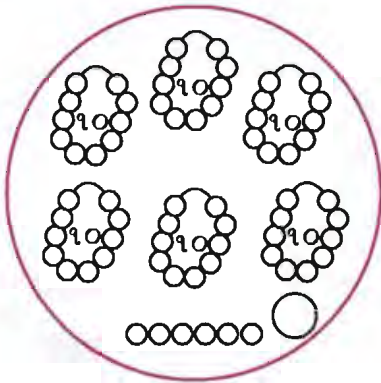
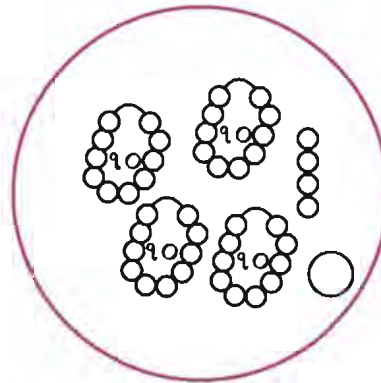
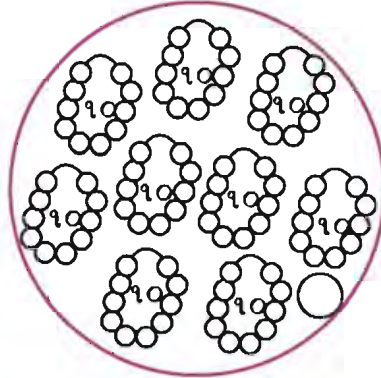
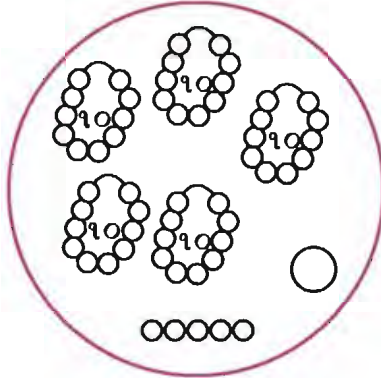

રંગ પૂરો :

ચર્ચા :

૪૪	૯૦	૫૫	૬૬

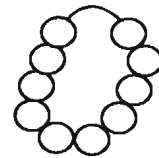
કોયડો :

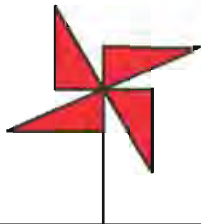
૩ રૂપિયા

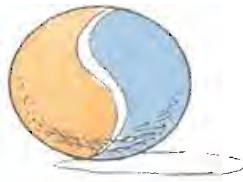
૧૦ રૂપિયા

૭ રૂપિયા

૫ રૂપિયા

૧૦ રૂપિયા

૨૦ રૂપિયા

કોથડો :

૧૪

૫૨

૪૫

૩૪

૨૮

૬૩

$$\begin{array}{r} \square \\ + ૧૪ \\ + ૧૮ \\ \hline ૬૦ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૧૪ \\ + \square \\ + \square \\ \hline ૮૪ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + ૬૩ \\ \hline ૮૧ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ - ૧૪ \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ૪૫ \\ - \square \\ \hline ૧૧ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ + \square \\ \hline ૮૬ \end{array}$$

રંગ પૂરો :

ગણો :

ચર્ચા :

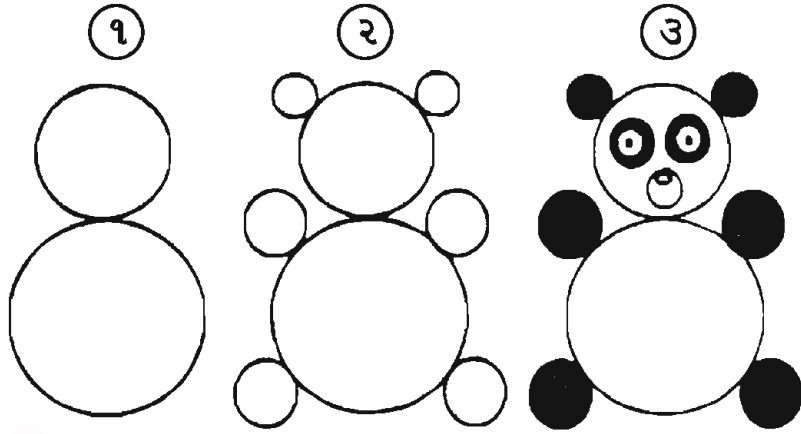
$$૨૦ = ૧૦ + ૧૦$$

$$\Rightarrow ૧૦ + ૫ + ૫$$

$$\Rightarrow ૫ + ૫ + ૫ + ૫$$

$$\Rightarrow ૧૦ + ૫ + ૨ + ૨ + ૧$$

$$\Rightarrow ૫ + ૫ + ૫ + ૨ + ૨ + ૧$$

કોયડો :

$$૩૦ = ૧૦ + ૧૦ + ૧૦$$

$$\Rightarrow \underline{\hspace{15em}}$$

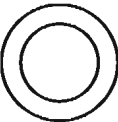
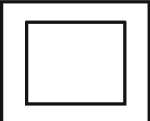

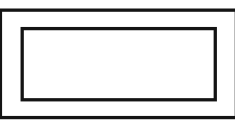
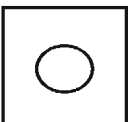

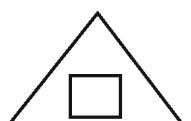
$$\Rightarrow \underline{\hspace{15em}}$$

$$\Rightarrow \underline{\hspace{15em}}$$

$$\Rightarrow \underline{\hspace{15em}}$$

કોયડો :

$૨૩ + ૧૮ =$		૫૫	
$૧૪ + ૫૦ =$		૬૦	
$૩૬ + ૪૭ =$		૪૧	
$૨૩ + ૨૦ =$		૬૪	
$૧૯ + ૩૬ =$		૯૦	
$૩૧ + ૨૯ =$		૮૩	
$૨૫ + ૨૫ =$		૪૩	
$૬૦ + ૩૦ =$		૯૨	
$૭૫ + ૧૭ =$		૫૦	

रंग पूरो :

